

DANMARKS DOMSTOLES

ÅRSRAPPORT 2011

**DOMSTOLENE, DOMSTOLSSTYRELSEN OG
PROCESBEVILLINGSNÆVNET**

April 2012

Indholdsfortegnelse

1. Beretning	3
1.1. Præsentation af Danmarks Domstole	3
1.2. Årets faglige resultater	4
1.3. Årets økonomiske resultat.....	7
2. Målrapportering	13
2.1. Retterne	13
2.1.2. Tidsfordeling på hovedområder – byretterne.....	15
2.1.3. Analyser og vurderinger – byretterne	16
2.1.3.1. Sagsflow – byretterne.....	16
2.1.3.2. Verserende sager - byretterne	17
2.1.3.4. Aktivitet og produktivitet – byretterne.....	20
2.1.4 Tinglysning	21
2.1.5. Landsretterne.....	22
2.1.6. Sø- og Handelsretten.....	25
2.1.7. Højesteret	25
2.2. Domstolsstyrelsen	27
2.2.1. Mål og resultater i 2011	27
2.2.2. Fordeling af styrelsens udgifter på hovedformål	27
2.3. Procesbevillingsnævnet.....	28
3. Regnskab	32
3.1. Anvendt regnskabspraksis.....	32
3.2. Resultatopgørelse for Danmarks Domstole	33
3.3. Balance.....	35
3.4. Egenkapitalforklaring.....	36
3.5. Opfølgning på likviditetsordningen	37
3.6. Opfølgning på lønsumsloft.....	37
3.7. Bevillingsregnskab.....	38
4. Påtegning.....	42
5. Bilag	43
5.1. Noter til resultatopgørelsen og balance.....	43
5.2. Resultatopgørelse for Domstolsstyrelsen (11.41.01), Retterne (11.41.02), Procesbevillingsnævnet (11.41.04) og Tinglysningen (11.41.05)	45
5.3. Forelagte investeringer.....	50

1. Beretning

1.1. Præsentation af Danmarks Domstole

Danmarks Domstole hører ressortmæssigt under Justitsministeriet, men adskiller sig som følge af domstolenes uafhængighed væsentligt fra de øvrige institutioner på Justitsministeriets område.

Domstolene, der er en del af organisationen Danmarks Domstole, udøver dømmende myndighed og løser hertil knyttede opgaver, herunder skifteret, fogedret, tinglysning og administration.

De almindelige domstole er Højesteret, landsretterne, Sø- & Handelsretten, 24 byretter og Tinglysningsretten. Til domstolenes organisation hører også Retten på Færøerne og Grønlands domstole og Den Særlige Klageret.

Vision for Danmarks Domstole
Danmarks Domstole er en højt respekteret og tillidsskabende organisation, der løser sine opgaver med højeste kvalitet, service og effektivitet
Danmarks Domstole værner om retssamfundet og er det tidssvarende og primære forum for konfliktløsning

Værdier for Danmarks Domstole
Det enkelte menneskes ret til en respektfuld behandling
Uafhængighed i den dømmende funktion af hensyn til retssikkerheden
Ansvarlighed og troværdighed i alle forhold
Åbenhed, dialog og samarbejde

Overordnede målsætninger for Danmarks Domstole
Ydelser:
Vores sagsbehandling, afgørelser og andre ydelser er af højeste faglige kvalitet
Vores sagsbehandling er effektiv, og vi yder en venlig og hurtig service
Vi er åbne og imødekommende over for befolkningen, andre myndigheder og samarbejdspartnere
Organisation:
Vores organisation er effektiv og fleksibel
Danmarks Domstole fungerer som en samlet organisation
Personale:
Danmarks Domstole tilbyder attraktive arbejdspladser
Ledere og medarbejdere udvikles og uddannes i takt med deres og arbejdspladsens behov
Resultat:
Vi udvikler og driver et velfungerende retssystem med en effektiv ressourceanvendelse

På domstolenes hjemmeside www.domstol.dk er der flere oplysninger om domstolenes målsætninger, organisation og opgaver.

Til Danmarks Domstole hører endvidere Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet.

Domstolsstyrelsen er en selvstændig statsinstitution, som ledes af en bestyrelse og en direktør. Styrelsen har til opgave at varetage domstolenes bevillingsmæssige og administrative forhold, herunder bl.a. bidrag til finansloven, økonomistyring, personaleadministration, bygningsadministration og indkøb, udvikling og drift af it ved retterne.

Procesbevillingsnævnet blev i forbindelse med domstolsreformen den 1. juli 1999 bevillingsmæssigt og administrativt henlagt under Domstolsstyrelsen.

Procesbevillingsnævnet forestår behandlingen af ansøgninger om 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager. Sagsområdet, der tidligere henhørte under Justitsministeriet, blev overført til nævnet ved lov nr. 390 af 14. juni 1995 om ændring af retsplejeloven (oprettelse af et Procesbevillingsnævn mv.). Fra 2007 blev opgaverne udvidet med et nyt nævn, som behandler bevillinger til fri proces.

Procesbevillingsnævnet er ikke en del af domstolssystemet og den offentlige forvaltning. Nævnet udgiver en årsberetning, der nærmere redegør for nævnets virksomhed.

Vision og værdier for Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet er de samme som for Danmarks Domstole. Vedrørende organisering henvises til www.domstol.dk

1.2. Årets faglige resultater

Det er vurderingen, at Danmarks Domstole har opnået et samlet set tilfredsstillende resultat i 2011. I det følgende nævnes nogle af de vigtigste faglige resultater i 2011.

En væsentlig udfordring på domstolsområdet efter implementeringen af domstolsreformen har – navnlig som følge af den såkaldte finanskriser – været et ekstraordinært stort antal verserende sager ved *byretterne*, hvilket har medført længere sagsbehandlingstider. I perioden fra 2009 til 2011 har byretterne nedbragt antallet af verserende sager fra ca. 223.000 til 165.000 sager. Reduktionen er navnlig sket på straffesags- og fogedsagsområdet. Denne udvikling skal ses i lyset af, at byretterne i 2011 modtog ca. 25 pct. flere sager end i tiden før domstolsreformen. Siden 2006 – året før domstolsreformens ikrafttræden – er antallet af afsluttede sager øget med 35 pct. I 2011 blev der afsluttet ca. 8 pct. flere sager, end der blev modtaget. Produktiviteten ved byretterne målt som antallet af afsluttede, vægtede sager pr. årsværk er øget med 3 pct. fra 2010 til 2011.

I sommeren 2009 modtog domstolene en ekstra bevilling på 110 mio. kr. årligt for perioden 2. halvår 2009 til 2011. Denne ekstrabevilling er videreført stort set uændret til 2012. Ekstrabevillingen har, kombineret med særlige bunkebekæmpelsesplaner for de retter med de største udfordringer, ført til det aktivitetsløft, der er årsag til reduktionen i antallet af verserende sager.

Der er foretaget en forenkling af den model, der anvendes til at opgøre antallet af vægtede afsluttede sager (aktiviteten), hvorfor det ikke er muligt at foretage en direkte sammenligning med produktivitetstal fra 2009 og tidligere.

Reduktionen i antallet af verserende sager har muliggjort en reduktion af sagsbehandlingstiden i forhold til en række sagstyper på byretsområdet. Eksempelvis er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en domsmandssag – typisk de mere alvorlige straffesager – reduceret fra 174 dage i 2010 til 150 dage i 2011. Tilsvarende er sagsbehandlingstiden reduceret i en almindelig fogedsag fra 170 dage i 2010 til 141 dage i 2011. Reduktionen i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er endnu ikke slået igennem i forhold til alle sagstyper inden for civilsagsområdet. Det skyldes, at det er et sagsområde med en lavere omsætningshastighed. Det er styrelsens forventning, at den kortere sagsbehandlingstid inden for kort tid vil slå igennem i forhold til alle civile sager. Det er selvsagt ikke tilfredsstillende, at byretterne i 2011 kun i begrænset omfang har opfyldt de opstillede mål for sagsbehandlingstiden. Byretterne har dog befundet sig i en vanskelig situation med et meget stort antal verserende sager, som man nu er på vej ud af. Det er målet at fortsætte den gode udvikling, således at byretterne i de kommende år kan øge målopfyldelsen og få sagsbehandlingstider på niveau med tiden fra før domstolsreformen.

Den *digitale tinglysning* blev idriftsat i september 2009. Som bekendt blev arbejdet med den digitale tinglysning i 2010 præget af, at der ved udgangen af 2009 efter indkøringsperioden var blevet ophobet en bunke sager til manuel behandling. I efteråret 2010 blev den digitale Bilbog taget i brug, og i foråret 2011 blev Personbogen og Andelsboligbogen også ibrugtaget. Der blev ikke konstateret problemer ved ibrugtagningen af Bil-, Person- og Andelsboligbogen, og der sker nu en hurtig afvikling af disse sager.

I 2011 afsluttede Tinglysningssagen i alt 1,895 mio. tinglysningssager. Mere end 97 pct. af disse sager blev afsluttet inden for 10 arbejdsdage. Siden september 2011 er 99,5 pct. eller mere af tinglysningsekspeditioner sket inden for 10-dages fristen. Automatiseringsgraden var i 2011 på 66 pct. Hertil kommer, at ca. 8 pct. af sagerne fra før digitaliseringen er faldet bort, og den samlede automatisering er således højere end de forventede 69 pct.

Der blev i 2011 anlagt et gruppesøgsmål mod Domstolsstyrelsen og rejst krav om erstatning som følge af forsinket tinglysning i forbindelse med idriftsættelsen af den digitale tinglysning i september 2009. Sagen er under forberedelse i landsretten.

Landsretterne modtager efter instansreformen et betydeligt mindre antal civile 1. instanssager, ligesom landsretterne ikke længere behandler nævningsager i 1. instans. Dette modsvares dog i et vist omfang af et øget antal civile ankesager. Fra 2010 til 2011 steg antallet af modtagne civile ankesager fra 3.125 til 3.263 og lå i 2011 ca. 20 pct. over niveauet fra før reformen. Der har også været en markant stigning i antallet af civile kæremål. Antallet af straffeankesager har været stigende siden 2009, men ligger fortsat knap 10 pct. under niveauet fra før reformen. Antallet af straffekæremål har været svagt faldende siden 2008, men afviger kun med 5-6 pct., når man sammenligner antallet af modtagne sager i 2006 og 2011.

Der er generelt afsluttet et øget antal sager ved landsretterne i 2011 i sammenligning til 2010. Til trods for et øget antal afsluttede sager i 2011 har der været en nettotilvækst i antallet af verserende civile ankesager, civile kæremål, nævningsager og straffeankesager. Det samme var især for civile ankesager og straffeankesager tilfældet i 2010. Dette har givet sig udslag i stigende sagsbehandlingstider, hvorfor der er grund til særlig fokus på landsretternes sagsbehandlingstider i de kommende år. Det er således ambitionen, at der kan finde en øget målopfyldelse sted ved landsretterne i relation til de opstillede mål for sagsbehandlingstiden.

I 2011 modtog *Højesteret* 162 civile ankesager, hvilket er 7 pct. flere sager end i 2010. Der var forventet et fald i antallet af modtagne sager fra 2010 til 2011. Der blev i 2011 afsluttet 200 civile ankesager, hvilket svarer til niveauet i 2010. Antallet af verserende civile ankesager har således kunne reduceres i løbet af 2011. De civile ankesager udgør en betydelig del af det samlede antal modtagne sager ved Højesteret og er generelt klart den mest ressourcekrævende sagstype at behandle. Der er behov for yderligere reduktion i antallet af verserende civile ankesager for at kunne realisere målet om en kortere gennemsnitlig sagsbehandlingstid. I 2011 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en civil ankesag med mundtlig hovedforhandling på 28,7 måneder. Niveauet for antal modtagne civile ankesager er af afgørende betydning for at kunne realisere målet inden for en kortere tidshorison. Antallet af modtagne civile ankesager påvirkes af byretternes henvisningspraksis, ligesom Procesbevillingsnævnets praksis i forhold til meddelelse af 3. instans bevillinger også spiller ind, hvorfor der er særlig fokus på disse elementer. Hertil kommer, at domme afsagt af Sø- og Handelsretten kan appelleres til Højesteret uden tilladelse

I strategien for Danmarks Domstole er der fastlagt følgende fire overordnede mål for indsatsen i 2011:

- 1) *Nedbringe retternes sagsbehandlingstider,*
- 2) *Videreudvikle digitale domstole,*
- 3) *Forbedre åbenhed, omdømme og kommunikation, og*
- 4) *Videreudvikle kvalitet, service og effektivitet i domstolenes sagsbehandling.*

Indsatsen og resultaterne angående målet om at nedbringe sagsbehandlingstiderne er nærmere beskrevet ovenfor. Herudover er der også nogle bemærkninger om implementeringen af Person- og Andelsboligbogen ved Tinglysningsretten, som har været et element i videreudviklingen af digitale domstole.

Siden udgangen af 2007 har Domstolsstyrelsen arbejdet målrettet hen imod at udskifte systemplatformen for de *juridiske fagsystemer*, som bruges intensivt i retternes sagsbehandlingsprocesser. I 2009 godkendte Folketingets Finansudvalg fase 1 af en revideret plan for udviklingen af en ny it-løsning til at understøtte sagsbehandlingen ved domstolene. Denne plan betyder, at domstolene udskifter den teknologisk forældede platform med en tidssvarende. Udskiftningen foretages i et trinvist udviklingsforløb ved anvendelse af en modulær løsning. Domstolsstyrelsen har valgt en trinvis flytning af funktionalitet fra den gamle platform kombineret med tilførsel af udvalgt ny funktionalitet, som mere effektivt understøtter domstolenes sagsbehandling og omgivelsernes behov for digital kommunikation.

Fase 1, der omhandler civile sager, straffesager og skiftesager, forventes afsluttet med udgangen af 2012. Fase 1 er første trin i udvikling af de nye Juridiske FagSystemer (JFS) og indeholder etablering af systemfundament, herunder forbindelse til de eksisterende fagsystemer i en overgangsperiode. Herudover leveres systemunderstøttelse til sagsfaserne modtagelse og afsendelse samt berømmelse. I 2011 er der udarbejdet en business case for projektets fase 2 bl.a. til brug for forelæggelse for Statens IT Projektråd med henblik på ansøgning om bevilling til denne fase. Fuld digitalisering af domstolene og overførsel af de øvrige sagsområder til den nye platform er planlagt til denne fase.

I 2010 blev der med tilskud fra ABT-fonden i 2010 udarbejdet en business case for et samlet projekt for anvendelse af *videokonferencer* i fristforlængelsessager ved domstolene, politiet og kriminalforsorgen. Det var forventningen, at projektet kunne påbegyndes i 2011, herunder at de reservede midler i ABT-fonden ville blive frigivet til brug for dette. Imidlertid blev projektet ikke iværksat, idet

det bl.a. har skullet forelægges for Statens IT Projektråd, der har udtalt, at projektet ikke er et højrisikoprojekt og kan fremmes. Herudover har der været drøftelser mellem Domstolsstyrelsen, Justitsministeriet, Finansministeriet og ABT-fonden om den samlede økonomi i projektet. Det er forventningen, at projektet kan igangsættes med gennemførelse af udbud i 2012. Projektet forventes fuldt udrullet i 2015. En gennemførelse af projektet vil bl.a. betyde sparede ressourcer til transport af arrestanter mv. Endvidere vil det indebære væsentlige fordele for rettens brugere særligt i form af reduceret transporttid og tabt arbejdstid ved møde i retten. Hertil kommer, at risikoen for fangeflugter mv. reduceres væsentligt ved brug af videokonferenceudstyr.

Der er gennemført en række forberedelser angående etableringen af en *domsdatabase*. Domstolsstyrelsen afventer den fornødne bevilling til at gennemføre dette projekt, der bl.a. efterspørges af domstolenes professionelle brugere.

Der er foretaget væsentlige forbedringer af *it-infrastrukturen* lokalt og centralt bl.a. med udrulning af nye PC-klienter og implementering af Windows 7, således at it-infrastrukturen er forberedt til implementering af de nye sagsbehandlingssystemer.

På *bygningssiden* var 15 byretter og Tinglysning retten i varige bygningsmæssige løsninger ved udgangen af 2011. Herefter udestod pr. 1. januar 2012 etablering af nye retsbygninger til otte byretter, hvoraf to retter i mellemtiden er flyttet i nye retsbygninger, to retter flytter i nye retsbygninger medio 2012, mens to retter forventes at flytte i nye varige løsninger henholdsvis ultimo 2012 og ultimo 2013/primo 2014. De sidste to byretter, der mangler varige bygningsmæssige løsninger, forventes lokaliseret i henholdsvis nybyggeri og en eksisterende retsbygning, der ombygges. Der forventes ikke ændringer for Retten på Bornholm. Endvidere er der i 2011 gennemført et EU-udbud vedrørende en ny retsbygning til Vestre Landsret. Indflytning forventes at kunne ske i foråret 2014. Sø- og Handelsretten er flyttet i nye lokaler i marts i 2012.

Som et led i *kommunikationsindsatsen* har de enkelte retter i 2011 gennemført en række initiativer ved brug af medier, folkeoplysning samt PR-virksomhed med henblik på at styrke lokalområdets *kendskab til domstolene og retspraksis*. Endvidere er der på domstolenes hjemmeside etableret et *ekstranet til brug for journalister*, således at disse i endnu højere grad kan orientere sig om de retssager, som byretterne aktuelt behandler.

Sygefraværet ved domstolene blev i 2011 nedbragt til gennemsnitligt 9,0 dage pr. ansat (ekskl. ansatte under socialt kapitel). Det tilsvarende tal for 2010 var 9,8 dage pr. ansat. For staten som helhed var tallet 8,4 dage i 2011. Det er målet at reducere det gennemsnitlige sygefravær ved domstolene yderligere.

1.3. Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat for Danmarks Domstole omfatter domstolenes ordinære driftsramme: § 11.41.01 Domstolsstyrelsen, § 11.41.02 Retterne og § 11.41.04 Procesbevillingsnævnet og § 11.41.05 Tinglysning.

Domstolsstyrelsen administrerer herudover en række andre hovedkonti, som anført i afsnit 1.5., men har afgrænset regnskabsaflæggelsen i årsrapporten til at omfatte de konti, som udgør Danmarks Domstoles driftsramme.

Table 1.1 Økonomiske hoved- og nøgletal for Danmarks Domstole
Hovedtal (§11.41.01, 11.41.02, 11.41.04 og 11.41.05)

(mio. kr.)	2009	2010	2011
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-1.827,5	-1.840,3	-1.854,5
- Heraf indtægtsført bevilling	-1.827,0	-1.839,7	-1.854,0
- Heraf eksterne indtægter			
- Heraf øvrige indtægter	-0,5	-0,6	-0,5
Ordinære driftsomkostninger	1.840,7	1.851,0	1.813,7
- Heraf løn	1.230,3	1.243,7	1.227,6
- Heraf afskrivninger	30,0	41,3	42,6
- Heraf øvrige omkostninger	580,4	566,0	543,5
Resultat af ordinær drift	13,2	10,7	-40,7
Resultat før finansielle poster	2,2	-7,0	-60,8
Årets resultat	9,2	3,0	-47,0
Balance			
Anlægsaktiver	208,3	228,9	221,1
Omsætningsaktiver	979,2	863,1	890,6
Egenkapital	-47,0	-44,0	-94,7
Hensættelser	-9,3	-1,7	-3,4
Langfristet gæld	-168,7	-187,1	-189,8
Kortfristet gæld	-962,4	-859,2	-823,6
Låneramme	185,7	201,0	201,0
Træk på låneramme	168,7	187,1	189,8
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	91%	93%	94%
Negativ udsvingsrate	61%	51%	224%
Overskudsgrad	-1%	0%	3%
Bevillingsandel	100%	100%	100%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	2.617,0	2.600,0	2.509,0
Årsværkspris (1.000 kr.)	470,1	478,4	489,3
Lønomsættelsesandel	67,2	67,6	66,2
Lønsumsloft	1.269,5	1.167,0	1.231,3
Lønforbrug	1.230,3	1.243,7	1.227,5

Danmarks Domstoles regnskab for 2011 viser, at lønomkostninger udgør 67 pct. af de samlede omkostninger, mens afskrivninger udgør omkring 2 pct. De øvrige omkostninger – svarende til 31 pct. - udgør udgifter til drift af retterne i Danmark, på Færøerne og i Grønland samt Tinglysningsretten, Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet. Af de øvrige omkostninger udgør udgifter til husleje 41 pct.

Danmarks Domstole har kun mindre indtægter fra varesalg og sagsbehandling mv., hvorfor bevillingen er den væsentligste finansieringskilde. Danmarks Domstole er derfor overvejende en typisk bevillingsfinansieret virksomhed.

Årets resultat inklusive bevillinger er et samlet overskud på 47,0 mio. kr. Overskuddet er disponeret og videreføres til 2012.

Balancen for Danmarks Domstole viser aktiver og passiver på i alt 1.112,0 mio. kr.

På aktivsiden er de samlede anlægsaktiver faldet fra 228,9 mio. kr. til 221,1 mio. kr. som følge af færre investeringer i materielle anlægsaktiver. Ellers udgøres domstolenes omsætningsaktiver hovedsageligt af likvide beholdninger, som er indbetalte afgifter, der overføres til § 38. Egenkapitalen er steget fra 44 mio. kr. til ca. 95 mio. kr., heraf udgør årets resultat 47 mio. kr.. Egenkapitalen udgøres således af et akkumuleret videreført overskud på 61,7 mio. kr., et overført overskud for gebyrvirksomhed på 3,7 mio. kr. og af en startkapital på 29,2 mio. kr. Hensatte forpligtigelser udgøres af rådighedsløn til dommere, som i forbindelse med domstolsreformen har kunnet fratrede. Der er endvidere sket en øget hensættelse til retablering af lejemål i forbindelse med en evt. fraflytning. Domstolenes egenkapital er af beskeden størrelse set i forhold til den samlede transaktionsmængde.

Grundet Domstolsstyrelsens dispensation til at blande midler omfattet af likviditetsordningen med midler, der ikke er omfattet, har Domstolsstyrelsen i princippet ikke overholdt alle regler vedrørende likviditetsordningen. Regnskabet er dog retvisende, og Moderniseringsstyrelsen har været orienteret herom.

Danmarks Domstole har i 2011 en låneramme på 201,0 mio. kr., mens trækket på lånerammen kan opgøres til 189,8 mio. kr., hvilket medfører en udnyttelsesgrad på 94 pct.

De øvrige finansielle nøgletal viser bl.a., at den negative udsvingsrate er på 2,24 pct. svarende til forholdet mellem overført overskud på 61,7 mio. kr. og startkapitalen på 29,2 mio. kr. Udsvingsraten er steget som følge af, at domstolenes samlede overskud er steget. Reglerne for udsvingsraten betyder, at domstolene maksimalt må have et underskud svarende til startkapitalen. I lyset heraf giver den nuværende udsvingsrate ikke anledning til bemærkninger.

Overskudsgraden er positiv som følge af overskuddet på de ordinære driftskonti på 47,0 mio. kr. og svarer til 2,5 pct. i forhold til de samlede indtægter.

Årsværksforbruget ved Danmarks Domstole er samlet faldet med 91 årsværk. Ændringen i årsværksforbruget dækker over et større fald i Domstolsstyrelsen som følge af tilpasning til et lavere bevillingsniveau samt et fald ved retterne som følge af usikkerhed omkring bevillingsforholdene, hvilket har medført, at et meget stort antal stillinger var været vakante i længere tid end normalt.

1.4. Opgaver og ressourcer – redegørelse for reservationer

Domstolenes opgaver er beskrevet i kap. 2. I nedenstående tabeller redegøres for reservationer foretaget på de 4 hovedkonti.

Tabel 1.2. Reservationer på hovedkonto 11.41.01. Domstolsstyrelsen

<i>Opgaver</i>	<i>Reserveret år</i>	<i>Reservation primo 2011</i>	<i>Forbrug i året</i>	<i>Årets reservationer 2011</i>	<i>Reservation ultimo 2011</i>	<i>Forventet afslutning</i>
Diverse øvrige it- og byggeprojekter	2007	1,9			1,9	2013
Dommerudnævnelsesrådene og Domstolsstyrelsens bestyrelse	2007	0,5			0,5	2013
I alt		2,4	0,0	0,0	2,4	

Der har i 2011 ikke været anvendt reserverede bevillinger, idet udgifter til løsning af opgaver til diverse it- og byggeprojekter har kunnet afholdes inden for årets bevilling. Reservationerne relaterer sig dels til opgaver knyttet til domstolsreformen, hvor de bygningsmæssige løsninger endnu ikke er fuldt ud implementeret, dels til opgaver i forbindelse med modernisering af retternes it-systemer. Da opgaverne endnu ikke er afsluttet, vil de reserverede midler blive anvendt løbende i 2012 og 2013.

Tabel 1.3. Reservationer på hovedkonto 11.41.02. Retterne

<i>Opgaver</i>	<i>Reserveret år</i>	<i>Reservation primo 2011</i>	<i>Forbrug i året</i>	<i>Årets reservationer 2011</i>	<i>Reservation ultimo 2011</i>	<i>Forventet afslutning</i>
Implementering af domstolsreformen	2007	57,9	18,5		39,4	2020
Reform af Grønlands retsvæsen (FL2008)	2009	12,8	2,7		10,1	2013
Igangværende bygningsarbejder	2007	5,0	5,0		0,0	
I alt		75,7	26,2	0,0	49,5	

På retternes område har der i 2011 været et forbrug af reserverede bevillinger på 26,2 mio. kr. Forbruget relaterer sig til opgaver knyttet til domstolsreformen, herunder fortsat implementering af de bygningsmæssige løsninger samt en styrket indsats til nedbringelse af sagsbunkerne ved byretterne. For så vidt angår reformen af det grønlandske retsvæsen har der været et forbrug af reserverede midler på 2,7 mio. kr.

Tabel 1.4. Reservationer på hovedkonto 11.41.04. Procesbevillingsnævnet

<i>Opgaver</i>	<i>Reserveret år</i>	<i>Reservation primo 2011</i>	<i>Forbrug i året</i>	<i>Årets reservationer 2011</i>	<i>Reservation ultimo 2011</i>	<i>Forventet afslutning</i>
Implementering af domstolsreformen	2007	5,0	5,0		0,0	
Styrkelse af sagsproduktion m.v.	2009	3,4	1,0		2,4	2013
I alt		8,4	6,0	0,0	2,4	

På Procesbevillingsnævnets område har der været et forbrug af reserveret bevilling på 6,0 mio. kr. Midlerne har været reserveret til implementering af domstolsreformen og en styrkelse af sagsproduktionen. Midlerne er nu indtægtsført og optræder fremover som et overført overskud. De resterende reserverede midler vil blive anvendt de kommende år til dækning af de ordinære driftsudgifter.

Tabel 1.5. Reservationer på hovedkonto 11.41.05. Tinglysningen

<i>Opgaver</i>	<i>Reserveret år</i>	<i>Reservation primo 2011</i>	<i>Forbrug i året</i>	<i>Årets reservationer 2011</i>	<i>Reservation ultimo 2011</i>	<i>Forventet afslutning</i>
Udvikling af et digitalt tinglysningssystem	2007	48,7	16,5		32,2	2018
Styrket indsats for at nedbringe sagsbunker efter idriftsættelse	2009	0,1	0,1		0,0	2011
I alt		48,8	16,6	0,0	32,2	

På tinglysningens område har der været et forbrug af reserverede bevillinger på 16,6 mio. kr. Forbruget relaterer sig primært til løsning af opgaver knyttet til den fortsatte drift og udvikling af det digitale tinglysningssystem. De resterende reserverede midler vil blive anvendt i årene frem til 2018 til dækning af afskrivninger på det digitale tinglysningssystem.

1.5. Administrerede udgifter og indtægter

Domstolsstyrelsen administrerer andre udgifter og indtægter, jf. tabel 1.6. Det skal særligt bemærkes, at tinglysningsskatter samt bo- og gaveafgifter administreres af domstolene og regnskabsføres på konti tilhørende SKAT. De administrerede konti er som hovedregel ikke medtaget i denne årsrapport. Hovedparten af tinglysningsskatterne betales direkte til SKAT af kunderne. Regnskabstal vedrører alene privatkunders betaling ved digital tinglysning.

Table 1.6. Denmark's Courts administrative expenses and income

Art	Bevillingstype	Hovedkonti	Navn	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab
Lovbundne bevillinger	Lovbunden	11.42.02	Fri proces	Udgifter	316,3	454,4
				Indtægter		
Øvrige administrerede udgifter og indtægter	Anden bevilling	11.42.01	Sagsgodtgørelser m.v.	Udgifter	73,6	83,2
				Indtægter		
	Anden bevilling	11.42.03	Erstatninger	Udgifter	2,7	0,6
				Indtægter		
	Anden bevilling	11.43.01	Retsafgifter mv.	Udgifter		
				Indtægter	485,0	510,7
Anden bevilling	11.43.02	Indtægter ved edb i tinglysningen	Udgifter			
			Indtægter	250,0	260,6	
Skatter og afgifter	38.11.11	Afgifter af dødsboer og gaver	Udgifter	1,0		
			Indtægter	3.500,0	4.291,6	
Skatter og afgifter	38.16.01	Tinglysningsafgifter	Udgifter			
			Indtægter	6.600,0	286,3	

2. Målrapportering

2.1. Retterne

Retterne er ikke omfattet af en resultatkontrakt, men der opstilles mål for sagsbehandlingstider ved retterne.

Aktiviteten ved byretterne er i 2011 opgjort efter en ny forenklet vægtningsmodel, der blev implementeret i 2011, og aktiviteten for 2010 er genberegnet efter den ny vægtningsmodel. Målt efter den ny forenklete vægtningsmodel er aktiviteten ved byretterne i 2011 på niveau med 2010, idet aktiviteten svarer til 99 pct. af niveauet i 2010. 2010 var i sig selv på et historisk højt niveau med en aktivitet, der i den tidligere vægtningsmodel lå 31 pct. over niveauet i 2006, der var det sidste år før domstolsreformen.

Ved at vægte sagerne tages der højde for forskelle i sagstyngden som følge af forskelle i arbejdsbelastningen samt sagssammensætningen, dvs. andelen af hhv. straffesager, civile sager, fogsager mv.

I 2011 modtog byretterne, når der ses bort fra straffesager, noget færre sager end i 2010, men niveauet er fortsat meget højt set over en længere årrække. Retterne fortsætter det høje niveau for afvikling af sager fra 2010 og nedbringer således i betydeligt omfang sagsbunkerne. Samlet set modtages der i 2011 godt 3 pct. færre sager og afsluttet godt 1 pct. flere sager.

Politisk er der fastsat mål for sagsbehandlingstiden i volds- og voldtægtssager. For de særlige voldssager og voldtægtssagerne er målet for sagsbehandlingstiden politisk fastlagt til 37 dage¹. De øvrige mål for sagsbehandlingstider er fastsat af Domstolsstyrelsen i samarbejde med retterne.

Byretternes målopfyldelse for sagsbehandlingstiderne i 2011 fremgår af tabel 2.1 nedenfor.

---

¹ Der henvises til Domstolsstyrelsens seneste bidrag til Justitsministeriets redegørelse til Folketingets Retsudvalg om sagsbehandlingstiden i voldssager og voldtægtssager, hvor målet er nærmere analyseret. Se under www.domstol.dk/publikationer.

Tabel 2.1 Opfyldelse af mål for sagsbehandlingstider for byretterne i 2011

		<i>Mål</i>	<i>Resultat</i>	<i>Status</i>	<i>Afvigelse</i>
Straffesager	1. Nævningesager				
	Andel under 4 mdr.	60 %	43%	Ikke opfyldt	-17%
	Andel under 6 mdr.	80 %	71%	Ikke opfyldt	-9%
	2. Domsmandssager				
	Andel under 3 mdr.	65 %	53%	Ikke opfyldt	-12%
	Andel under 6 mdr.	90 %	77%	Ikke opfyldt	-13%
	3. Sager uden domsmænd				
	Andel under 2 mdr.	65 %	62%	Ikke opfyldt	-3%
	Andel under 6 mdr.	95 %	93%	Ikke opfyldt	-2%
	4. Tilståelsesager				
	Andel under 2 mdr.	62 %	49%	Ikke opfyldt	-13%
	Andel under 6 mdr.	90 %	83%	Ikke opfyldt	-7%
	5. Særlige voldssager				
	Andel under 37 dage	60 %	54%	Ikke opfyldt	-6%
Andel under 2 mdr.	75 %	68%	Ikke opfyldt	-7%	
6. Voldtægtssager					
Andel under 37 dage	55 %	24%	Ikke opfyldt	-31%	
Andel under 2 mdr.	75 %	50%	Ikke opfyldt	-25%	
Civile sager	7. "Tunge" almindelige sager				
	Andel under 15 mdr.	45 %	38 %	Ikke opfyldt	-7%
	Andel under 18 mdr.	60 %	52 %	Ikke opfyldt	-8%
	8. Øvrige almindelige sager				
	Andel under 12 mdr.	60 %	30 %	Ikke opfyldt	-30%
	Andel under 15 mdr.	72 %	46 %	Ikke opfyldt	-26%
	9. Alle sager m. forhandl.maksime				
	Andel under 6 mdr.	70 %	67 %	Ikke opfyldt	-3%
	Andel under 12 mdr.	85 %	84 %	Ikke opfyldt	-1%
	10. Ægteskabssager				
	Andel under 4 mdr.	56 %	53 %	Ikke opfyldt	-3%
Andel under 6 mdr.	83 %	76 %	Ikke opfyldt	-7%	
11. Forældreansvarssager					
Andel under 6 mdr.	60 %	53 %	Ikke opfyldt	-7%	
Andel under 8 mdr.	75 %	71 %	Ikke opfyldt	-4%	
Fogedsager	12. Almindelige fogedsager				
	Andel under 2 mdr.	72 %	57 %	Ikke opfyldt	-15%
	Andel under 4 mdr.	93 %	85 %	Ikke opfyldt	-8%
	13. Særlige fogedsager				
	Andel under 2 mdr.	80 %	72 %	Ikke opfyldt	-8%
	Andel under 4 mdr.	97 %	94 %	Ikke opfyldt	-3%
	14. Betalingspåkrav				
Andel under 2 mdr.	55 %	58 %	opfyldt	3%	
Andel under 4 mdr.	85 %	85 %	opfyldt	0%	

I 2011 opfyldte byretterne kun målet for antal betalingspåkrav, der skulle være afviklet inden for 2 hhv. 4 måneder.

Det skal ses i lyset af, at målene blev skærpet betydeligt fra 2010 til 2011. Var 2011 blevet målt på målene for 2010, ville byretterne have opfyldt noget flere mål. For straffesagernes vedkommende ville

byretterne også have opfyldt målene for sager uden domsmænd inden for 2 måneder, målene for tilståelsessager og for de særlige voldssager inden for 37 dage. For civile sager ville byretterne have opfyldt målene for alle sager med forhandlingsmaksime og for ægteskabssager. For fogedretterne ville byretterne have opfyldt målene for særlige fogedsager, betalingspåkrav samt målet for almindelige fogedsager afgjort inden for 4 måneder.

De fastsatte mål for vold- og voldtægtssager er ikke opfyldt. For en nærmere analyse af målopfyldelsen henvises til Domstolsstyrelsens bidrag til den seneste redegørelse til Folketingets Retsudvalg om sagsbehandlingstiden i voldssager og voldtægtssager².

Som et ledelsesværktøj udarbejder de enkelte retter en handlingsplan hvert år. Endvidere udarbejder styrelsen hvert år i samarbejde med byretterne et såkaldt embedsregnskab for hver byret. Embedsregnskabet belyser navnlig rettens sagsbehandlingstider, aktivitetsudvikling, samlede produktivitet og produktiviteten på de enkelte sagsområder. Domstolsstyrelsen stiller værktøjer til rådighed for de enkelte retter, som belyser sagsflow og sagsbehandlingstider måned for måned, således at der kan foretages en hurtig tilpasning af ressourcer og identifikation af indsatsområder.

2.1.2. Tidsfordeling på hovedområder – byretterne

Samlet set var der 1.799 årsværk ved byretterne i 2011. I tabel 2.2 nedenfor fremgår fordelingen af årsværk på sagsområder.

Tabel 2.2 Antal årsværk ved byretterne i 2011 fordelt på sagsområder og ledelse og adm. mv.

	<i>Straf</i>	<i>Civil</i>	<i>Foged</i>	<i>Skifte</i>	<i>Notarial forretninger</i>	<i>Ledelse og adm. mv.¹</i>	<i>I alt</i>
Jurister	173	184	58	51	1	45	511
Kontor	213	194	244	172	13	183	1.020
Elever	18	17	28	20	0	16	98
Beskæftigelsesordning	6	10	12	8	1	30	67
Øvrige	5	4	6	1	0	87	103
I alt	414	409	348	252	15	360	1.799

Note 1) Generel ledelse og administration, hjælpefunktioner og tid brugt på transport mellem rettens lokaliteter.

Som det fremgår af tabellen, er juristerne primært beskæftiget med straffesager og civile sager. Kontorpersonalets ressourcer er mere ligeligt fordelt mellem alle sagsområder.

² Se under www.domstol.dk/publikationer

2.1.3. Analyser og vurderinger – byretterne

2.1.3.1. Sagsflow – byretterne

I 2011 modtog byretterne samlet set 751.330 sager og afsluttede 805.656 sager.

Derved modtog byretterne ca. 25.000 færre sager og afsluttede ca. 10.000 sager flere end i 2010, hvilket har medført en markant nedbringelse af verserende sager.

Tabel 2.3. neden for viser sagsudviklingen ved byretterne fordelt på sagsområder i perioden 2009 – 2011.

Tabel 2.3. Modtagne og afsluttede sager ved byretterne 2009-2011

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	Absolutte tal			Indeks		
Antal modtagne sager ved byretterne i alt	774.648	776.711	751.330	100	100	97
- heraf straffesager	147.089	147.294	153.589	100	100	104
- heraf civile sager	68.239	67.624	58.741	100	99	86
- heraf fogedsager (inkl. tvangsauktioner)	424.350	425.647	406.451	100	100	96
- heraf insolvensskiftesager	16.159	16.618	14.977	100	103	93
- heraf dødsboskiftesager	56.772	55.627	53.666	100	98	95
- heraf notarialforretninger	62.039	63.901	63.906	100	103	103
Antal afsluttede sager ved byretterne i alt	748.246	794.840	805.656	100	106	108
- heraf straffesager	140.247	153.999	162.622	100	110	116
- heraf civile sager	68.977	69.322	65.877	100	101	96
- heraf fogedsager (inkl. tvangsauktioner)	406.801	435.624	442.366	100	107	109
- heraf insolvensskiftesager	14.276	16.334	15.886	100	114	111
- heraf dødsboskiftesager	55.906	55.660	54.999	100	100	98
- heraf notarialforretninger	62.039	63.901	63.906	100	103	103

Det samlede antal modtagne sager i 2011 er på 751.330. Det er ca. 25.000 sager færre end i 2010 svarende til et fald på ca. 3 pct. Niveaueet for modtagne sager er dog fortsat meget højt. Til sammenligning modtog byretterne i 2006 – året før domstolsreformen - lidt under 600.000 sager.

Den samlede udvikling i antallet af modtagne sager dækker over forskellige udviklingstendenser på sagsområderne.

Antallet af modtagne straffesager stiger, hvorimod modtagne civile sager falder betydeligt fra 2010 til 2011. Modtagne civile sager faldt også fra 2009 til 2010, men i 2011 er tendensen blevet forstærket af ændringer i forbindelse med betalingspåkrav (forenklet inkasso), hvor beløbsgrænsen er forhøjet fra 50.000 kr. til 100.000 pr. 1. oktober 2011³. Det vil sige, at sager mellem 50.000 kr. og 100.000 kr., der tidligere blev behandlet som civile sager, under visse betingelser kan behandles som betalingspåkrav.

³ Jf. Lov 2011-06-14 nr. 614 om ændring af retsplejeloven og lov om retsafgifter.

Modtagne fogedsager, der de forudgående to år har ligget omkring 425.000 modtagne sager om året, er faldet til 406.451 modtagne sager i 2011. Den samlede udvikling i modtagne fogedsager vurderes at dække over, at ændringen af beløbsgrænsen i forbindelse med betalingspåkrav har foranlediget en stigning i modtagne betalingspåkrav, men at der er en modsat rettet tendens, som er konjunkturbetinget. Niveaue for modtagne fogedsager er dog fortsat meget højt med over 400.000 modtagne sager mod ca. 260.000 sager i 2006.

Antallet af modtagne skiftesager er faldet både for så vidt angår insolvensskifte og dødsboskiftesager.

Byretterne afsluttede samlet set over 10.000 flere sager i 2011 sammenlignet med 2010. Det svarer til en stigning på godt 1 pct. Denne udvikling er resultatet af en stigning i afsluttede sager på området for fogedsager og straffesager og et fald i afsluttede sager for civile sager og for skiftesager.

På alle sagsområder har byretterne i 2011 afsluttet flere sager, end de har modtaget, og antallet af verserende sager er faldet med over 48.000 sager fra 2010 til 2011. Størst er faldet i verserende straffesager og fogedsager, som er faldet med hhv. 27 pct. og 29 pct.

I tabel 2.4. nedenfor fremgår udviklingen i verserende sager på de forskellige sagsområder i perioden 2009-2011.

Tabel 2.4. Verserende sager ved byretterne 2009-2011

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	Absolutte tal			Indeks		
Antal verserende sager i alt	223.160	213.159	165.130	100	96	74
- heraf straffesager	42.948	35.068	25.622	100	82	60
- heraf civile sager	35.702	35.012	29.148	100	98	82
- heraf fogedsager (inkl. tvangsauktioner)	107.331	105.215	74.405	100	98	69
- heraf insolvensskiftesager	9.583	10.091	9.435	100	105	98
- heraf dødsboskiftesager	27.596	27.773	26.520	100	101	96

2.1.3.2. Verserende sager - byretterne

Som det fremgår af tabel 2.5 nedenfor, faldt sagsbehandlingstiderne på de fleste sagsområder fra 2010 til 2011.

De faldende sagsbehandlingstider ses især på området for straffe- og fogedsager. Faldet i antal verserende straffe- og fogedsager fra 2009 og frem afspejles således nu i faldende sagsbehandlingstider. For nogle sagstyper indenfor civile sager og insolvensskiftesager stiger sagsbehandlingstiden fortsat. Det skal ses i lyset af, at antallet af verserende sager indenfor disse sagsområder først er begyndt at falde fra 2010, og at de stigende sagsbehandlingstider især ses indenfor sagstyper, der som udgangspunkt har relativt lange sagsbehandlingstider. På den baggrund forventes det, at sagsbehandlingstiden også på disse sagsområder vil falde de kommende år.

Tabel 2.5 Sagsbehandlingstid ved byretterne (antal dage i gns.) 2009-2011

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	Absolutte tal			Indeks		
Straffesager						
Sager med domsmænd	141	156	135	100	111	96
Sager uden domsmænd	95	99	75	100	104	79
Tilståelsessager	141	141	110	100	100	78
Nævningesager ¹	105	154	176	100	146	167
Civile sager						
Almindelige sager	276	288	309	100	104	112
- heraf hovedforhandlede sager	556	550	581	100	99	104
Boligretssager	297	313	292	100	105	98
- heraf hovedforhandlede sager	497	537	537	100	108	108
Småsager ²	113	119	120	100	105	106
- heraf hovedforhandlede sager	288	333	315	100	116	110
Forældreansvarssager ³	173	183	171	100	106	99
- heraf hovedforhandlede sager	208	218	207	100	105	99
Ægteskabssager	173	150	136	100	87	79
- heraf hovedforhandlede sager	183	165	150	100	90	82
Fogedsager						
Almindelige fogedsager	87	90	75	100	104	87
Betalingspåkrav	108	98	80	100	91	74
Særlige fogedsager	61	59	53	100	96	86
Tvangsauktioner	105	114	98	100	109	93
Skiftesager						
Dødsboskifter						
Boudlæg § 18	50	44	38	100	88	75
Uskiftet bo § 24	85	78	76	100	91	90
Udlagt til efterlevende ægtef.	72	70	60	100	97	84
Forenklet p. skifte § 33 og § 34	70	64	62	100	92	89
Insolvensskifter						
Betalingsstandsning	147	182	211	100	123	143
Gældssanering	200	188	181	100	94	90
Konkurs	339	331	391	100	98	115
Tvangsakkord	79	47	54	100	60	68
Tvangsopløsning	118	111	118	100	94	100

Noter: 1) Antallet af nævningesager er så lille, at tilfældige udsving i sagsbehandlingstiden for enkelte sager kan påvirke den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. 2) Fra 2008 kunne en sag afvikles som en småsag. 3) Fra maj 2008 blev sager om forældreansvar udskilt som en egen kategori.

2.1.3.3. Konjunkturfølsomme sager

Udviklingen i de såkaldte konjunkturfølsomme sager – dvs. fogedsager og insolvensskiftesager – fremgår af tabel 2.6. nedenfor.

Tabel 2.6 Sagsflow for konjunkturfølsomme sager ved byretterne 2009 – 2011

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	<i>Absolutte tal</i>			<i>Indeks</i>		
Almindelige fogedsager						
Modtagne sager	235.296	239.632	226.275	100	102	96
Afsluttede sager	220.920	249.267	243.770	100	113	110
Verserende sager (ultimo perioden)	61.024	56.610	42.095	100	93	69
Betalingspåkrav						
Modtagne sager	133.271	132.972	127.799	100	100	96
Afsluttede sager	133.530	130.737	145.153	100	98	109
Verserende sager (ultimo perioden)	34.064	38.661	23.247	100	113	68
Særlige fogedsager						
Modtagne sager	41.267	38.666	36.151	100	94	88
Afsluttede sager	39.709	40.692	37.193	100	102	94
Verserende sager (ultimo perioden)	7.364	5.775	4.791	100	78	65
Tvangsauktioner						
Modtagne sager	14.435	13.993	14.844	100	97	103
Afsluttede sager	12.626	14.823	14.860	100	117	118
Verserende sager (ultimo perioden)	4.851	3.821	3.920	100	79	81
Betalingsstandsning						
Modtagne sager	625	429	56	100	69	9
Afsluttede sager	600	510	225	100	85	38
Verserende sager (ultimo perioden)	262	178	3	100	68	1
Rekonstruktioner¹						
Modtagne sager			135			100
Afsluttede sager			78			100
Verserende sager (ultimo perioden)			57			100
Gældssanering						
Modtagne sager	4.313	4.354	4.554	100	101	106
Afsluttede sager	4.445	4.572	4.540	100	103	102
Verserende sager (ultimo perioden)	1.793	1.707	1.848	100	95	103
Konkurssager						
Modtagne sager	5.981	6.154	5.361	100	103	90
Afsluttede sager	4.222	5.246	5.806	100	124	138
Verserende sager (ultimo perioden)	5.699	6.627	6.235	100	116	109
Tvangsopløsninger						
Modtagne sager	4.313	4.729	4.182	100	110	97
Afsluttede sager	3.972	4.968	4.372	100	125	110
Verserende sager (ultimo perioden)	1.235	1.012	836	100	82	68

Note: 1) Rekonstruktioner erstatter betalingsstandsning og tvangsakkord pr. 1. april 2011.

I kølvandet på finanskrisen steg antallet af fogedsager og insolvensskiftesager markant fra 2007 - 2009. I 2010 stabiliserede antallet af sager sig på et højt niveau, og i 2011 er antallet af modtagne

konjunkturfølsomme sager generelt faldet. Dog er modtagne tvangsauktioner og gældssaneringer steget fra 2010 til 2011.

Skønt antallet af konjunktursager i 2011 er faldet i forhold til de to foregående år, ligger antallet af modtagne konjunktursager fortsat betydeligt over niveauet før krisen.

2.1.3.4. Aktivitet og produktivitet – byretterne

Tabel 2.7. nedenfor viser udviklingen i aktiviteten målt som afsluttede vægtede sager samt produktiviteten målt som vægtede sager pr. årsværk. Vægtningen af sager tager hensyn til forskelle i arbejdsbelastningen, mellem sagerne og forskelle i sammensætningen af sagsporteføljen, således at sagstallene gøres sammenlignelige over årene.

Domstolsreformen tilbage i 2006 medførte et samlet aktivitetsfald på 7 pct. fra 2006 til 2007. Foranlediget af et stigende antal afsluttede sager samt tungere sager ved byretterne blev aktivitetsfaldet afløst af en markant stigning i aktiviteten fra 2007 til 2010 på samlet set 40 pct.

I 2011 blev der indført en ny og forenklet vægtningsmodel ved byretterne. 2010 er genberegnet efter den nye vægtningsmodel, og udviklingen viser, at der er et margintalt fald i aktiviteten på 1 pct. fra 2010 til 2011. Det samlede fald i aktiviteten dækker over en stigning i aktiviteten på straffesagsområdet med 2 pct., et aktivitetsfald på 4 pct. for civile sager og 1 pct. på øvrige sagsområder.

Tabel 2.7 Aktivitet (vægtede sager) og produktivitet (vægtede sager pr. årsværk) ved byretterne 2010-2011

	2010	2011	2010	2011
	Absolutte tal		Indeks	
Aktivitet - samlet ¹	782.220	775.132	100	99
heraf straffesager	161.976	165.778	100	102
heraf civile sager	70.354	67.432	100	96
heraf fogedsager (inkl. tvangsauktioner)	417.392	411.677	100	99
heraf skiftesager	76.486	75.808	100	99
heraf notarialforretninger	63.901	63.906	100	100
Produktivitet - samlet	472	486	100	103
heraf straffesager	381	393	100	103
heraf civile sager	170	158	100	93
heraf fogedsager (inkl. tvangsauktioner)	1.461	1.536	100	105
heraf skiftesager	357	376	100	105
heraf notarialforretninger ²	5.466	6.150	100	113

Noter: 1) Der er indført en ny forenklet vægtningsmodel i 2011. 2010 er genberegnet efter den nye vægtningsmodel og anvendes som udgangspunkt. Ved opgørelsen af den samlede aktivitet sker der en vægtning af aktiviteten på de enkelte sagsområder, idet der er forskel på den gennemsnitlige sagstydde på de enkelte sagsområder. 2) Notarialforretninger er et sagsområde med et lille årsværksforbrug, derfor kan små udsving i årsværksforbrug medføre store udsving i produktiviteten.

Efter et fald i produktiviteten fra 2006-2007 er produktiviteten steget frem til 2010, således at produktiviteten i 2010 var 6 pct. højere end i 2006. Denne udvikling fortsætter ved, at produktiviteten fra 2010 til 2011 er steget yderligere med 3 pct.

Som følge af den store stigning i det samlede antal modtagne sager frem til 2010, og at en række sager ved byretterne er blevet tungere og mere ressourcekrævende, har det taget nogle år, før den øgede produktivitet har ført til en reduktion i antallet af verserende sager og sagsbehandlingstider.

I 2009 blev byretterne tilført en midlertidig ekstrabevilling til at nedbringe de sagsbunker, implementeringen af domstolsreformen og især finanskrisen medførte. Det har, som det fremgår ovenfor, medført, at sagsbunkerne er blevet nedbragt markant i 2010 og 2011, og i 2011 er sagsbehandlingstiderne også faldet på de fleste sagsområder.

2.1.4 Tinglysning

Ultimo august 2009 blev der lukket for manuel tinglysningsekspedition ved byretterne. På det tidspunkt var dele af tinglysningen allerede flyttet til Tinglysningssretten, men blev fortsat behandlet manuelt. Fra september 2009 blev der imidlertid lukket for al manuel tinglysning ved byretterne. Fremover skulle tinglysningen foregå digitalt og med hovedsæde ved Tinglysningssretten i Hobro. Primo september 2009 foregik al tinglysning digitalt.

Det har aldrig været meningen, at al tinglysning skulle behandles automatisk. Forventningen var, at 60 pct. kunne tinglyses digitalt, og at ca. 40 pct. skulle udtages til manuel behandling. Samtidig bortfaldt ca. 8 pct. af ekspeditionerne (aflysninger) som følge af digitaliseringen. Erfaringen har imidlertid været, at en større del af sagerne end forventet er blevet behandlet automatisk. I 2011 er 2/3 af alle tinglysningssager blevet tinglyst automatisk, og 1/3 af tinglysningssagerne blev udtaget til manuel behandling. Det vil sige, at en større andel end forventet blev tinglyst digitalt i 2011.

Sagsflowet og målopfyldelsen for tinglysningen ved byretterne og Tinglysningssretten før digitaliseringen frem til og med august 2009 og derefter digitalt ved Tinglysningssretten i Hobro fra september 2009 fremgår af tabel 2.8 nedenfor.

Tabel 2.8 Sagsflow og sagsbehandlingstid ved tinglysningen i 2009-2011

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	absolutte tal (hele tusinder)			indeks		
Modtagne sager ¹	1.923	2.118	1.869	100	110	97
Afsluttede sager ¹	1.920	2.158	1.895	100	112	99
Tinglysningssager afgjort indenfor 10-dages fristen	81%	84%	97%	100	104	120

1) Efter indførelse af den digitale tinglysning i september 2009 er ca. 6 pct. af sagerne bortfaldet. Modtagne og afsluttede sager i 2010 og 2011 kan derfor ikke umiddelbart sammenlignes med forudgående år. I tallet for 2009 indgår såvel tal fra før som efter digitaliseringen. Der indgår tal for Bil-, Person- og Andelsbogen i tallene for såvel modtagne som afsluttede tinglysningssager gennem alle årene.

Et så stort it-projekt som digitalisering af al tinglysning kan ikke gennemføres uden overgangsproblemer. På grund af indkøringsproblemer i efteråret 2009 ved Tinglysningssretten efter digitaliseringen blev der imidlertid ophobet et ikke ubetydeligt antal uekspererede tinglysningssager ved årsskiftet til 2010. De mange ophobede sager fra den digitale tinglysningss start gjorde selvfølgelig udfordringen med at overholde 10-dages fristen større i 2010.

Målopfyldelsen ved Tinglysningsretten på 84 pct. i 2010 er på linje med målopfyldelsen før digitaliseringen. De 84 pct. er et gennemsnit for hele 2010 og dækker over, at Tinglysningsretten havde svært ved at ekspedere alle sager inden for fristen i den første del af året, men efterhånden som retten fik nedbragt bunkerne, blev målopfyldelsen også meget bedre.

Problemet i 2009 og 2010 gjaldt naturligvis de manuelt behandlede sager, hvorimod langt størstedelen af de digitalt behandlede sager blev ekspederet næsten øjeblikkeligt.

Målopfyldelsen har for året som helhed været 97 pct. Det vil sige, at en stor del af de 34 pct. af tinglysningssagerne, der er blevet manuelt behandlet, også er blevet behandlet inden for 10 arbejdsdage. Næsten alle de sager, der er blevet behandlet automatisk, er naturligvis blevet behandlet inden for få minutter. Enkelte dokumenter har dog afventet behandlingen af andre dokumenter, før de har kunnet lukkes automatisk, og har således haft en lidt længere behandlingstid.

2.1.4.1. Bilbogen

Som den første af de såkaldte ”Små bøger” blev Bilbogen digital den 2. november 2010. De sager, der tidligere blev behandlet adskilt fra den digitale tinglysningsret, blev herefter en integreret del af Tinglysningsretten, og sagerne herefter behandlet som alle andre sager under Tinglysningsretten. De andre to små bøger, Personbogen og Andelsbogen, blev lukket den 21. marts 2011, og også disse sager, der tidligere blev behandlet under Person- og Andelsbogen, behandles nu også som en integreret del af den digitale tinglysningsret. Kun testamenter behandles fortsat ikke digitalt. I 2011 blev der behandlet knap 30.000 testamenter ved Tinglysningsretten.

2.1.5. Landsretterne

2.1.5.1. Mål og resultater - landsretterne

I tabel 2.09 nedenfor fremgår udviklingen i modtagne og afsluttede sager ved landsretterne i perioden 2009-2011. Tabellen viser også den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de enkelte sagstyper.

Civile ankesager og straffeankesager udgør en stor del af landsretternes samlede sagsportefølje. Antallet af modtagne civile ankesager og straffeankesager er i 2011 på et markant højere niveau end i 2009. Det samme gælder civile kæremål. Derimod er antallet af straffekæremål, der dog ikke er lige så ressourcekrævende at behandle som civile ankesager og straffeankesager, faldet siden 2009. Nævningesager, der sammen med de civile 1. instanssager er de mest ressourcekrævende sager, har ligget på et stabilt niveau i de seneste tre år.

Sagsbehandlingstiden for civile 1. instanssager er steget i perioden fra 2009 til 2011. Der er ligeledes en stigning i sagsbehandlingstiden for både civile ankesager og straffeankesager fra 2010 til 2011. Domstolsreformen muliggjorde i årene efter reformen en nedbringelse af sagsbehandlingstiderne. Der er som følge af domstolsreformen gennemført en reduktion i landsretternes normering i de senere år. Stigningen i sagsbehandlingstiderne fra 2010 til 2011 skal ses i lyset af, at landsretterne som nævnt oven for modtager stadig flere ankesager, samt at landsretterne har afsluttet flere sager i 2011 end i

2010. Stigningen i antallet af verserende sager i både 2010 og 2011 med længere sagsbehandlingstider til følge, er derfor et forhold, som der vil blive særligt fokuseret på i den kommende tid.

Tabel 2.09 Modtagne og afsluttede sager ved landsretterne 2009-2011

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	Absolutte tal			Indeks		
Modtagne sager						
Civile 1. instanssager	199	252	201	100	127	101
Civile ankesager	2.843	3.125	3.129	100	110	110
Civile kæremål	3.126	3.374	3.600	100	108	115
Nævningesager	43	44	43	100	102	100
Straffeankesager	2.708	3.082	3.139	100	114	116
Straffekæremål	3.844	3.704	3.634	100	96	95
Afsluttede sager						
Civile 1. instanssager	326	229	275	100	70	84
Civile ankesager	2.888	2.856	2.972	100	99	103
Civile kæremål	3.166	3.342	3.580	100	106	113
Nævningesager	35	56	39	100	160	111
Straffeankesager	2.655	2.822	3.021	100	106	114
Straffekæremål	3.837	3.674	3.634	100	96	95
Sagsbehandlingstid (antal mdr. i gennemsnit)						
Civile 1. instanssager ¹	13,4	15,2	16,7	100	113	124
Civile ankesager	9,9	9,7	10,9	100	98	110
Civile kæremål	1,4	1,4	1,5	100	95	101
Nævningesager	6,1	5,9	5,8	100	98	96
Straffeankesager	4,4	4,2	5,0	100	97	114

1) Sagsbehandlingstiden for civile 1. instans sager for 2008-2011 gælder kun for den del af sagerne, der er anlagt efter 1. januar 2007.

Landsretterne opstiller i samarbejde med Domstolsstyrelsen målsætninger for sagsbehandlingstider for forskellige sagstyper. I tabel 2.10 neden for fremgår landsretternes målopfyldelse i 2011. Den generelle stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid påvirker selvsagt målopfyldelsen.

Som det fremgår, er det kun en begrænset del af sagstyperne, der opfylder de opstillede mål, idet tre ud af i alt 16 mål opfyldes. Målopfyldelsen på civilsagsområdet er påvirket af stigningen i antallet af modtagne civile ankesager i 2010 og 2011. På straffesagsområdet er målopfyldelsen bl.a. påvirket af en stigning i antallet af modtagne sager, ligesom landsretterne oplyser, at sagskompleksiteten har været stigende over en længere årrække. Hertil kommer, at stor efterspørgsel på de samme forsvarsadvokater også spiller ind i form af længere berammelsestider.

Tabel 2.10 Opfyldelse af mål ved landsretterne i 2011

		<i>Mål</i>	<i>Resultat</i>	<i>Status</i>	<i>Afvigelse</i>
Civile domssager og kæremål	<i>1. instanssager - henvist efter reform</i>				
	Andel < 12 mdr.	50%	37%	Ikke opfyldt	-13%
	Andel < 18 mdr.	75%	75%	Opfyldt	0%
	<i>Almindelige ankesager</i>				
	Andel < 9 mdr.	60%	49%	Ikke opfyldt	-11%
	Andel <12 mdr.	80%	74%	Ikke opfyldt	-6%
	<i>Familieretsager</i>				
	Andel < 4 mdr.	70%	59%	Ikke opfyldt	-11%
	Andel < 6 mdr.	90%	90%	Opfyldt	0%
	<i>Civile kæremål</i>				
	Andel < 6 uger	75%	72%	Ikke opfyldt	-3,4%
	Andel < 3 mdr.	90%	92%	Opfyldt	2%
Straffeankesager og -kæremål	<i>Nævningeankesager¹</i>				
	Andel < 6 mdr.	75%	53%	Ikke opfyldt	-22%
	<i>Øvrige straffeankesager</i>				
	Andel < 4 mdr.	70%	44%	Ikke opfyldt	-26%
	Andel < 6 mdr.	90%	75%	Ikke opfyldt	-15%
	<i>Fængslingskæremål</i>				
	Andel < 1 dag	85%	76%	Ikke opfyldt	-9%
	Andel < 1 uge	98%	95%	Ikke opfyldt	-3%
	<i>Andre kæremål</i>				
	Andel sluttet på modtagelsesdagen	35%	10%	Ikke opfyldt	-25%
	Andel < 1 uge	45%	36%	Ikke opfyldt	-9%
	Andel < 2 uger	65%	52%	Ikke opfyldt	-13%

¹⁾ Beregningen af målopfyldelsen for nævningeankesager er baseret på et meget lille antal sager og den statistiske usikkerhed ved beregning af målopfyldelsen er derved høj.

Med virkning fra 2011 har Domstolsstyrelsen sammen med landsretterne justeret den sagsvægtningssmodel, der anvendes til at belyse aktiviteten ved landsretterne, idet den tager højde for, at den gennemsnitlige ressourcebelastning af de enkelte sagstyper ved landsretterne er meget varierende. Formålet med justeringen har været at sikre, at de grundvægte og tillægsvægte, der anvendes i forhold til de enkelte sagstyper, i højere grad afspejler den gennemsnitlige tyngde af de enkelte sagstyper efter domstolsreformen. Ved i de enkelte år at sammenholde aktiviteten med årsværksforbruget ved landsretterne kan produktiviteten fastlægges målt som gennemsnitlige aktivitet pr. årsværk.

Fra 2012 og fremover vil den årlige aktivitet og produktivitet kunne sammenlignes med oplysninger fra tidligere år, herunder eventuelt ved brug af indekstal, således at 2011 fastsættes til indeks 100. Der er på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at sammenligne aktiviteten og produktiviteten mellem byretter og landsretter, idet der er betydelige forskelligheder i sagsporteføljen og ikke mindst den måde, som de enkelte sager behandles på, herunder særligt at der medvirker tre dommere i alle sager ved landsretterne.

I 2011 behandlede et juristårsværk ved landsretterne i gennemsnit 110 *uvægtede sager*⁴. En kontoransat behandlede i gennemsnit 147 *uvægtede sager*. Til sammenligning er de tilsvarende tal for 2010 henholdsvis 103 og 135. Bedømt herudfra har der således været en produktivitetsstigning for både jurister og kontorphonale fra 2010 til 2011. Det er styrelsens vurdering, at der har været en produktivitetsstigning fra 2010 til 2011 ved landsretterne, om end det kan være vanskeligt at fastsætte det præcise omfang af denne.

2.1.6. Sø- og Handelsretten

Modtagne og afsluttede sager ved Sø- og Handelsretten fremgår af tabel 2.11 nedenfor.

Tabel 2.11 Modtagne og afsluttede sager ved Sø- og Handelsretten 2009-2011

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	Absolutte tal			Indeks		
Civile sager						
Modtagne sager	344	440	378	100	128	110
Afsluttede sager	377	366	384	100	97	102
Sagsbehandlingstid civile 1. instans (antal mdr. i gennemsnit)	23	22	21	100	95	92
Insolvensskiftesager						
Modtagne sager	6.745	7.050	5.938	100	105	88
Afsluttede sager	3.760	5.736	5.825	100	153	155

Sø- og Handelsretten har i 2011 modtaget omtrent det samme antal civile sager, som retten har afsluttet, og et antal der næsten svarer til det antal sager, som retten har afsluttet hvert af årene 2009-2011. I 2010 blev der modtaget noget flere civile sager end i både 2009 og 2011, men det er endnu ikke slået særligt igennem i antallet af afsluttede sager.

For Sø- og Handelsrettens skifteafdeling blev 2011 et vendepunkt i sagsudviklingen. Således faldt antal modtagne insolvensskiftesager i 2011 med 16 pct. sammenlignet med 2010, men ligger fortsat på et niveau, der er over niveauet, før finanskrisen satte ind.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de civile 1. instanssager for hovedforhandlede sager er opgjort for 2009 - 2011. Sagsbehandlingstiden er faldet fra 23 måneder i 2009 til 21 måneder i 2011.

2.1.7. Højesteret

Som det fremgår af tabel 2.12 nedenfor, afsluttes der i perioden fra 2009 til 2011 flere civile ankesager, end der modtages, samtidig med at der afsluttes færre civile ankesager i 2010 sammenlignet med 2009, og afsluttes færre civile ankesager i 2011 sammenlignet med 2010.

I 2011 modtog Højesteret 162 civile ankesager, hvilket er en stigning på ca. 7 % i forhold til 2010. Et af formålene med instansreformen var at begrænse antallet af modtagne civile ankesager ved Højesteret. Det er også sket, men der var forventet et fortsat fald, og den seneste stigning var således

⁴ Ved beregningen af antallet af afsluttede uvægtede sager pr. jurist og kontorårsværk, er der ved opgørelsen af det samlede årsværksforbrug sket fradrag for barselorlov mv. samt langtidssygdom.

ikke forventet. Antallet af modtagne civile ankesager påvirkes af byretternes henvisningspraksis, ligesom Procesbevillingsnævnets praksis i forhold til meddelelse af 3. instans bevillinger også spiller ind. Hertil kommer, at domme afsagt af SØ- og Handelsretten kan appelleres til Højesteret uden tilladelse. Der er fokus på udfordringen med at reducere den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for civile ankesager, der i 2011 var på 28,7 måneder for en civil ankesager med mundtlig hovedforhandling.

Der blev i 2011 afsluttet 200 civile ankesager, hvilket svarer til niveauet i 2010.

Sagsporteføljen vedrørende straffeankesager har siden instansreformen i alt væsentligt været sager med principielt indhold. I forhold til antallet af civile ankesager er porteføljens sammensætning som følge af instansreformen under ændring med en stigende andel af principielle sager. Instansreformen havde virkning for de overordnede retter fra 1. januar 2008.

Af tabellen fremgår det, at sagsbehandlingstiden⁵ for de ressourcetunge civile ankesager er gået op i 2010 og igen i 2011 og nu er 4,9 måneder over niveauet i 2009. En del af forklaringen herpå kan være, at den gennemsnitlige sag er blevet tungere i perioden. Højesteret modtager efter reformen færre sager, da flere sager sluttes i 2. instans ved landsretterne. Til gengæld henvises flere 3. instanssager til Højesteret fra Procesbevillingsnævnet. Derudover kan sagsbehandlingstiden i en overgangsperiode, der ikke er helt slut endnu, stige som følge af, at bunken af gamle sager nedbringes. Dette gælder civile ankesager jf. tabel 2.12 nedenfor. Men det vurderes også at være en forudsætning for at realisere målet om en kortere sagsbehandlingstid i de civile ankesager, at antallet af modtagne civile ankesager reduceres yderligere.

Tabel 2.12 Modtagne og afsluttede sager i 2009-2011 ved Højesteret

	2009	2010	2011	2009	2010	2011
	Absolutte tal			Indeks		
Modtagne anke- og kæresager samt andragender	344	376	369	100	109	107
Civile ankesager	171	152	162	100	89	95
straffeankesager	22	21	29	100	95	132
Civile kæresager	76	91	79	100	120	104
Straffekæresager	16	45	33	100	281	206
Andragender	59	67	66	100	114	112
Afsluttede anke- og kæresager samt andragender	417	391	395	100	94	95
Civile ankesager	231	205	200	100	89	87
straffeankesager	24	20	23	100	83	96
Civile kæresager	74	77	70	100	104	95
Straffekæresager	21	28	40	100	133	190
Andragender	67	61	62	100	91	93
Sagsbehandlingstid (antal mdr. i gennemsnit)						
Civile ankesager med mundtlig hovedforhandling	23,8	28,0	28,7	100	118	121
straffeankesager med hovedforhandling	6,4	6,6	5,8	100	103	91

Det er vurderingen, at instansreformen nok er gennemført, men endnu ikke helt er slået igennem i forhold til sagsflow og sagsbehandlingstider i Højesteret.

⁵ I sagsbehandlingstiden indgår den periode, hvor parterne forbereder sagen ved skriftveksling og indhentelse og fremlæggelse af nye beviser.

2.2. Domstolsstyrelsen

2.2.1. Mål og resultater i 2011

Domstolsstyrelsen er ikke omfattet af en resultatkontrakt. Der er i strategi- og handlingsplanen for Domstolsstyrelsen i 2011 opstillet 3 overordnede fælles mål for domstolene og Domstolsstyrelsen.

Det var for det første et mål at nedbringe retternes sagsbehandlingstider. Det var således målet, at sagsbunkerne i 2011 nedbringes til samme niveau som forud for domstolsreformen.

Det var desuden et mål at videreudvikle de digitale domstole. I den forbindelse indgik videreudvikling af den digitale tinglysning, udviklingen af de juridiske fagsystemer, herunder styrke mulighederne for at afsende og modtage digitale dokumenter i sagsbehandlingssystemerne.

For det tredje var og er det fremadrettet et mål at styrke danskernes kendskab til og interesse for domstolene samt fastholde tilliden til domstolene. Samtidig er der et ønske om at styrke domstolenes omdømme i befolkningen.

Udover de konkrete mål for 2011 er videreførelse af den løbende udvikling af kvalitet, service og effektivitet i domstolenes sagsbehandling og organisation et væsentligt indsatsområde. Rammen for rapportering om Danmarks Domstole udgøres af ”domhusmodellen”. I ”domhuset” inkluderes alle de centrale dimensioner, der påvirker domstolenes evne til at levere ydelser af høj kvalitet, herunder eksempelvis at fastholde en sikker drift og at definere og overholde serviceniveauet for styrelsens driftsområder.

For en afrapportering af målene henvises til kapitel 1 og 2.

2.2.2. Fordeling af styrelsens udgifter på hovedformål

Styrelsen har siden 2005 anvendt et opgavebaseret tidsregistreringssystem, således at alle medarbejdere registrerer deres tidsforbrug på et udvalg af arbejdsopgaver. På baggrund af tidsregistreringen er der foretaget en formålsopdeling af styrelsens udgifter, således at fordelingen af styrelsens udgifter i dag udelukkende baserer sig på registreret tidsforbrug. Der bliver dog for enkelte opgaver stadig foretaget en skønsmæssig fordeling af den registrerede tid på hovedformål.

Styrelsens hovedformål er varetagelse af domstolenes udvikling samt de bevillingsmæssige og administrative forhold. På en række områder fungerer Domstolsstyrelsen og retterne som en koncern, hvor Domstolsstyrelsen har en række administrative og ledelsesrelaterede opgaver.

I tabel 2.13 er der foretaget en fordeling af styrelsens udgifter på de 3 hovedformål: Domstolsadministration, generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner. Til domstolsadministrationen hører bl.a. følgende opgaver; personale- og lønadministration, lønforhandlinger, it-understøttelse af hele domstolsområdet, bygningsadministration, varetagelse af budget- og regnskabsfunktioner samt indhentning og bearbejdning af statistik vedrørende domstolenes virksomhed.

Da Domstolsstyrelsen kun har et hovedformål, finder styrelsen det til analyseformål mest hensigtsmæssigt fortsat at fordele udgifterne til generel ledelse og intern administration og til hjælpefunktioner separat. Fordelingen af udgifterne følger Finansministeriets anbefalinger på områderne, men vil på en række områder være rettet mod koncernen som helhed. Dette er årsagen til, at opgaver, som pr. definition er intern administration, men som udelukkende er rettet mod domstolene, i nogle tilfælde fordeles skønmæssigt mellem de to hovedområder.

Tabel 2.13 Fordeling af Domstolsstyrelsens udgifter til almindelig virksomhed på hovedformål

Nettoudgifter (mio. kr.)	2009	2010	2011	2011 Pct.
Domstolsadministration	33,6	35,0	33,1	58%
Generel ledelse og administration	17,9	12,9	12,1	21%
Hjælpefunktioner	15,2	13,8	12,2	21%
I alt	66,7	61,7	57,4	

Tabellen viser, at 58 pct. af styrelsens udgifter i 2011 var knyttet til domstolsadministrationen, hvilket svarer til fordelingen i 2010. Af de samlede lønudgifter i 2010 kan 75 pct. henføres til domstolsadministration.

Styrelsens udgifter til generel ledelse og administration udgør 21 pct. af de samlede udgifter. Sammenlignet med de tidligere år har den procentvise andel af ressourceforbruget forbrugt på generel ledelse og administration ligget forholdsvis stabilt omkring 21 pct.

Ressourceforbruget vedr. hjælpefunktioner er på 21 pct. i 2011, hvilket udgør et lille fald i forhold til 2010, hvor den tilsvarende andel var 22 pct.

Udgifterne til hjælpefunktioner indeholder hovedparten af styrelsens udgifter til øvrig drift, herunder til it, drift og vedligeholdelse af styrelsens lokaler. Det kan bemærkes, at ressourceforbruget til hjælpefunktioner i absolutte størrelser er faldet fra 2010 til 2011, samtidigt med at styrelsens nettorentekostninger i 2011 er steget i forhold til 2010. I lyset af den bevillingsmæssige situation har det derfor været nødvendigt at foretage besparelser på ressourceforbruget på hjælpefunktionerne.

2.3. Procesbevillingsnævnet

2.3.1 Nævnets virksomhed i 2011

Procesbevillingsnævnet behandler i afdelingen for appeltilladelser ansøgninger om 2. og 3. instansbevillinger i straffesager og i civile sager. I Procesbevillingsnævnets afdeling for fri proces behandler nævnet klager over Civilstyrelsens afslag på fri proces.

I tabel 2.14 ses udviklingen i antal sager – appeltilladelser – i perioden 2007 til 2011.

Tabel 2.14 Udviklingen i antal sager – appeltilladelser - 2007-2011

	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>
Uafsluttede sager fra året før	438	217	153	175	120
Antal modtagne sager	1.158	1.261	1.289	1.340	1.401
Antal afsluttede sager	1.379	1.325	1.267	1.395	1.340
Uafsluttede sager ved årets udgang	217	153	175	120	181

I tabel 2.15 ses udviklingen i antal sager – fri proces – for 2007-2011.

Tabel 2.15 Udviklingen i antal sager – fri proces – 2007-2011

	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>
Uafsluttede sager fra året før	0	390	225	255	223
Antal modtagne sager	1.023	1.084	1.124	1.268	1.147
Antal afsluttede sager	633	1.249	1.094	1.300	1.155
Uafsluttede sager ved årets udgang	390	225	255	223	215

Procesbevillingsnævnets afdeling for appeltilladelser modtog i 2011 1.401 sager. Med 1.340 afsluttede sager henstår der ved årets udgang 181 uafsluttede sager.

Procesbevillingsnævnets afdeling for fri proces modtog i 2011 1.147 sager. Med 1.155 afsluttede sager henstår der ved årets udgang 215 uafsluttede sager.

Procesbevillingsnævnet foretager årligt en opgørelse af sagsbehandlingstiden i nævnets afdeling for appeltilladelser og i nævnets afdeling for fri proces. Før 2011 blev den gennemsnitlige sagsbehandlingstid beregnet ud fra antal afsluttede sager i oktober kvartal. Fra 2011 bliver sagsbehandlingstiden beregnet ud fra antal afsluttede sager over hele året.

I tabel 2.16 ses sagsbehandlingstiden i sager om appeltilladelser behandlet over en 5-årig periode.

Tabel 2.16 Sagsbehandlingstiden for appeltilladelser 2007-2011 (procentvis angivelse)

	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>
Andel afsluttede					
Under 4	24	36	36	35	31
Under 6 uger	35	55	57	62	50
Under 8 uger	41	72	72	77	66
Under 10 uger	46	82	85	87	77
Under 12 uger	52	89	90	92	83
Under 14 uger	56	92	94	95	88
Under 16 uger	61	93	96	97	92
Alle	100	100	100	100	100
Antal sager i alt	399	425	337	411	1.340

I tabel 2.17 ses sagsbehandlingstiden i sager om fri proces behandlet over en 5-årig periode.

2.17 Sagsbehandlingstiden for fri proces 2007-2011 (procentvis angivelse)

Andel afsluttede	2007	2008	2009	2010	2011
Under 4 uger	12	25	20	21	20
Under 6 uger	16	38	37	37	32
Under 8 uger	26	48	48	48	43
Under 10 uger	30	59	57	58	53
Under 12 uger	33	66	63	70	63
Under 14 uger	36	72	68	77	71
Under 16 uger	38	78	76	82	81
Alle	100	100	100	100	100
Antal sager i alt	274	355	273	439	1.155

Det skal bemærkes, at der i sagsbehandlingstiden også indgår den tid, der er medgået til indhentelse af nødvendige bilag og kontradiktion.

Det er nævnets mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke overstiger 8 uger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i afdelingen for appeltilladelser er i 2011 beregnet til 7,0 uger. Der er således tale om en stigning på 1,2 uger i forhold til 2010, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 5,8 uger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i afdelingen for fri proces er i 2011 beregnet til 10,3 uger. Der er således tale om en lille stigning på 0,4 uger i forhold til 2010, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 9,9 uger.

Set over en årrække er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i afdelingen for appeltilladelser fra 2008 og frem blevet mere end halveret i sammenligning med de foregående 5 år. I afdelingen for fri proces, der blev etableret pr. 1. januar 2007, er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 2008 og frem blevet nedbragt med ca. 8 uger i forhold til 2007.

Den nævnte mindre stigning i sagsbehandlingstiden i begge nævnets afdelinger i 2011 i forhold til året før kan hænge sammen med den ressourcemæssige situation i sekretariatet i 2. halvdel af 2011.

Nævnet vil også fremover have fokus på sagsbehandlingstiden.

Produktiviteten pr. medarbejder er for 2011 – tilsvarende som i 2007-2010 – beregnet med udgangspunkt i det samlede antal sager i afdelingen for appeltilladelser og afdelingen for fri proces, jf. tabel 2.18. Antallet af årsværk omfatter samtlige medarbejdere i Procesbevillingsnævnets sekretariat.

Tabel 2.18. Udviklingen i antal afsluttede sager pr. årsværk 2007-2011

	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>
Antal afsluttede sager – appel	1.379	1.325	1.267	1.395	1.340
Antal afsluttede sager – fri proces	633	1.249	1.094	1.300	1.155
Antal afsluttede sager i alt	2.012	2.574	2.361	2.695	2.495
Antal årsværk	16	20	20	22,0[1]	20
Antal afsluttede sager pr. årsværk	125,0	128,7	118,1	122,5	124,8

[1] Der er i beregning af årsværksforbruget foretaget fradrag for den periode, hvor medarbejdere har haft barselsorlov og langtidssygemelding.

Produktiviteten ses at ligge nogenlunde konstant i perioden 2007-2011 beregnet pr. antal sager. Det bemærkes, at Procesbevillingsnævnet i opgørelsen af produktiviteten ikke foretager en såkaldt vægtning af sagerne.

3. Regnskab

I afsnit 3.2. og 3.3. aflægges en samlet resultatopgørelse og balance for virksomheden Danmarks Domstole, som omfatter hovedkontiene 11.41.01 Domstolsstyrelsen, 11.41.02 Retterne, 11.41.04 Procesbevillingsnævnet og 11.41.05 Tinglysningen. I kapitel 5.2 aflægges endvidere resultatopgørelse for hvert af de fire hovedområder.

I afsnit 3.4 til 3.6 afrapporteres på udviklingen i egenkapitalen, på likviditetsordningen samt opfølgning på lønsumsloft. I afsnit 3.7. aflægges bevillingsregnskab for de 4 hovedkonti.

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Danmarks Domstole har ikke ændret regnskabspraksis siden aflæggelsen af åbningsbalancen i juni 2005. Åbningsbalancen er udarbejdet i overensstemmelse med aktstykke 163 af 24. juni 2004 samt Moderniseringsstyrelsens procesvejledninger 1-5. De regnskabsmæssige registreringer følger Regnskabsbekendtgørelsen og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning.

Årsrapporten er endvidere udarbejdet efter de regnskabsprincipper, der anvendes i staten for omkostningsbaseret regnskab og bevillinger. Dog har Domstolsstyrelsen siden 2007 haft dispensation fra ordningen vedr. selvstændig likviditet, idet der for virksomheden, Danmarks Domstole, sker en sammenblanding af likvide midler fra hovedkonti, som er omfattet af ordningen om selvstændig likviditet og fra hovedkonti, som ikke er omfattet af ordningen. Likviditeten afregnes månedsvis med Moderniseringsstyrelsen efter aftale.

Domstolsstyrelsen har endvidere fra Moderniseringsstyrelsen dispensation til at saldoafskrive inventar og tjenestebiler ved retterne.

Domstolsstyrelsen har siden 2007 optaget indretning af nye retssale som igangværende arbejde for egen regning, og ved afslutning afskrives lineært over 10 år efter reglerne om særindretning af lejede lokaler. Nævningesager påbegyndes fra 2008 i byretterne, hvilket har medført, at der i meget stort omfang skal indrettes nye retssale, hvis levetid er meget længere end normale indretninger af arbejdspladser. På den baggrund har Domstolsstyrelsen valgt at benytte muligheden for at afskrive på investeringerne og har valgt 10 år, idet alternativet – efter lejekontraktens uopsigelsesperiode – ville afstedkomme forskellige afskrivningshorisonter for forskellige lejemål, hvilket ikke findes hensigtsmæssigt.

Fra 2010 straksafskriver Domstolsstyrelsen i henhold til Moderniseringsstyrelsens vejledning om håndtering af it-bunker som udgangspunkt alt it-udstyr under 50.000 kr. Dog afskrives større engangsinvesteringer, jf. regnskabsinstruks for Domstolsstyrelsen.

Fra 2010 og frem hensættes der midler til retablering og istandsættelse af lejemål i forbindelse med fraflytning efter lejekontraktens uopsigelsesperiode.

Regnskabet er udarbejdet på grundlag af data fra Navision Stat og SKS.

3.2. Resultatopgørelse for Danmarks Domstole

De samlede bevillinger samt driftsindtægter i 2011 er på 1.854,5 mio. kr., mens de ordinære driftsomkostninger er på 1.813,7 mio. kr., jf. tabel 3.1. Korrigeret for andre driftsindtægter og finansielle poster bliver de samlede omkostninger på 1.807,5 mio. kr.

Årets resultat viser således et overskud på 47,0 mio. kr., som er overført til egenkapitalen og videreført til 2012, jf. tabel 3.2.

I resultatet indgår et forbrug af reserverede bevillinger på 48,8 mio. kr. Årets resultat korrigeret for reservationer kan derfor opgøres til et merforbrug på 1,8 mio. kr.

Tabel 3.1. Resultatopgørelse - Danmarks Domstole (11.41.01, 11.41.02, 11.41.04 og 11.41.05)

Resultatopgørelse (mio. kr.)	R2010	R2011	B 2012
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-1.701,7	-1.805,2	-1.833,3
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	-156,1	-48,8	-34,3
Reserveret af indeværende års bevilling	18,1	0,0	
Indtægtsført bevilling i alt	-1.839,7	-1.854,0	-1.867,6
Salg af varer og tjenesteydelser	-0,6	-0,5	-0,5
Ordinære driftsindtægter i alt	-1.840,3	-1.854,5	-1.868,1
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	215,4	225,0	247,0
Forbrugsomkostninger i alt	215,4	225,0	247,0
Personaleomkostninger			
Lønninger	1.150,4	1.133,9	1.150,8
Pension	150,5	149,2	150,0
Lønrefusion	-58,1	-55,7	-50,0
Andre personaleomkostninger	0,9	0,1	0,5
Personaleomkostninger i alt	1.243,7	1.227,6	1.251,3
Andre ordinære driftsomkostninger	350,6	318,5	314,7
Af- og nedskrivninger	41,3	42,6	40,8
Ordinære driftsomkostninger i alt	1.851,0	1.813,7	1.853,7
Resultat af ordinær drift	10,7	-40,7	-14,4
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-21,7	-19,9	-8,7
Andre driftsomkostninger	4,0	-0,1	9,5
Resultat før finansielle poster	-7,0	-60,8	-13,6
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-1,8	-2,7	-2,3
Finansielle omkostninger	11,9	16,5	11,9
Resultat før ekstraordinære poster	3,0	-47,0	-4,0
Årets resultat	3,0	-47,0	-4,0

Tabel 3.2 Resultatdisponering

Mio. kr.	2009	2010	2011
Disponeret til reserveret egenkapital (båndlagt)			
Disponeret til udbytte til statskassen			
Disponeret til overført overskud	9,2	3,1	-47,0

På omkostningssiden er personaleomkostningerne den største post med 1.227,6 mio. kr. svarende til 68 pct. af de samlede ordinære driftsomkostninger. I forhold til 2010 er personaleomkostningerne faldet med ca. 16 mio. kr. Det samlede årsværksforbrug i 2011 er på 2.509 årsværk sammenlignet med et årsværksforbrug i 2010 på 2.600 årsværk. Det markante fald i årsværksforbruget skyldes bl.a. usikkerhed omkring domstolenes bevillingsmæssige situation, som har medført et ekstraordinært højt niveau for vakante stillinger. En del af årets overskud er således overskydende lønsum, som først anvendes i 2012.

Andre ordinære driftsomkostninger er den næststørste post og udgør 318,5 mio. kr., som sammen med huslejeudgifter på 225,0 mio. kr. hovedsagelig dækker driften af retterne i Danmark, på Færøerne og i Grønland. Den del af årets overskud, som vedrører øvrig drift, skyldes hovedsagelig opsparring ved retterne, som er disponeret til anvendelse i 2012 i forbindelse med en række retters indflytning i nye bygninger, ligesom der har været et mindreforbrug på en række byggeprojekter, som fortsat er igangværende og først vil blive afsluttet i løbet af 2012.

Danmarks Domstoles omkostninger finansieres hovedsagelig af en nettoudgiftsbevilling på 1.805,2 mio. kr. Herudover er der driftsindtægter for 19,9 mio. kr., som bl.a. vedrører gebyrindtægter fra Tinglysningsens adkomsthaverordning og sagsbehandling af visse typer konkursager ved retterne. Indtægterne fra gebyrordningen, som udgør ca. 6,0 mio. kr., anvendes til finansiering af tilsvarende udgifter, mens de øvrige indtægter anvendes til dækning af retternes samlede udgifter.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reserverede bevillinger samt videreført overskud. De ordinære driftsomkostninger er budgettet til ca. 1.853,7 mio. kr. svarende til en stigning på ca. 2 pct. i forhold til 2011. Stigningen i aktivitetsniveauet skyldes bl.a. en fortsat styrket indsats i forbindelse med sagsproduktionen. En række retter flytter i løbet af 2012 i nye bygninger, hvilket ligeledes forklarer det højere aktivitetsniveau.

Den øgede aktivitet finansieres hovedsagelig ved brug af reserverede bevillinger samt ved anvendelse af det videreførte overskud.

3.3. Balance

I tabel 3.3. er balancen pr. 31. december 2011 opstillet. Balancen er samlet for Danmarks Domstole og viser aktiver og passiver for i alt 1.112,0 mio. kr.

Tabel 3.3. Balance for Danmarks Domstole 2011

Note	Aktiver (mio. kr.)	2010	2011	Note	Passiver (mio. kr.)	2010	2011
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Startkapital	-29,2	-29,2
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	102,8	116,8		Reserveret egenkapital		
	Erhvervede koncessioner m.v.	7,2	1,4	3	Overført overskud, gebyrvirksomhed		-3,7
	Udviklingsprojekter under opførelse	42,5	37,8		Overført overskud	-14,8	-61,7
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	152,4	156,0		Egenkapital i alt	-44,0	-94,7
2	Materielle anlægsaktiver						
	Grunde, arealer og bygninger	8,8	8,1		Hensættelser	-1,7	-3,4
	Infrastruktur				Langfristede gældsposter		
	Produktionsanlæg og maskiner				FF4 Langfristet gæld	-187,1	-189,8
	Transportmateriel	0,9	0,8		FF6 Bygge og IT-kredit		
	Inventar og it-udstyr	37,5	25,5		Prioritetsgæld		
	Igangværende arbejder for egen regning	0,0	1,3		Anden langfristet gæld		
	Materielle anlægsaktiver i alt	47,2	35,8		Statsgæld		
	Finansielle anlægsaktiver				Langfristet gæld i alt	-187,1	-189,8
	Statsforskrivning	29,2	29,2				
	Anlægsaktiver i alt	228,9	221,1				
					Kortfristede gældsposter		
	Omsætningsaktiver				Leverandører af varer og tjenesteydelse	-40,4	-454,7
	Varebeholdninger				Anden kortfristet gæld	-141,4	-94,7
	Tilgodehavender	91,6	112,6		Skyldige feriepenge	-113,6	-157,6
	Likvide beholdninger				Reserveret bevilling	-135,2	-86,4
	FF5 Uforrentet konto	380,7	275,0		Periodeafgrænsningsposter	-428,6	-30,7
	FF7 Finansieringskonto	238,5	405,6		Kortfristet gæld i alt	-859,2	-824,1
	Andre likvider	152,2	97,7				
	Likvide beholdninger i alt	771,5	778,3				
	Omsætningsaktiver i alt	863,1	890,9		Gæld i alt	-1.046,3	-1.013,9
	Aktiver i alt	1.092,0	1.112,0		Passiver i alt	-1.092,0	-1.112,0

De samlede immaterielle anlægsaktiver ultimo 2011 er opgjort til 156,0 mio. kr. og vedrører hovedsagelig færdiggjorte udviklingsprojekter, herunder det digitale tinglysningsystem. Udviklingsprojekter under opførelse vedrører udvikling af nyt juridisk fagsystem til behandling af bl.a. civile sager og straffesager.

De materielle anlægsaktiver er opgjort til 35,8 mio. kr. Som følge af domstolsreformen, der bl.a. medfører, at de fleste byretter flytter i nye bygninger, foretages der i forbindelse hermed store anskaffelser i form af telefonanlæg, adgangskontrol, tyverisikring af bygninger og retssalsinventar.

Note 1 og 2 er nærmere beskrevet i kap. 5.2.

Egenkapitalen er steget med ca. 50,0 mio. kr. primært som følge af et fald i den kortfristede gæld, herunder forbrug af reserverede bevillinger.

Udover et akkumuleret overskud på 61,7 mio. kr. er der videreført et overskud på 3,7 mio. kr. vedrørende en gebyrordning, som styrelsen administrerer på tinglysningsområdet. Gebyrordningen er nærmere beskrevet i kap. 5.3.

Der er i balancen for 2011 hensættelser for 3,4 mio. kr. De øgede hensættelser i forhold til 2010 skyldes nye hensættelser til reetablering af lejemål i forbindelse med evt. fraflytning.

De to store balanceposter likvide beholdninger (aktiver, FF7) og kortfristede gældsposter (passiver, gæld vedr. varer og tjenesteydelser) udgør primært indbetalinger for december måned 2011 af bo- og gaveafgifter. Domstolsstyrelsen modtager afgifterne løbende fra retterne, men der kan ikke afregnes til Skatteministeriet (§ 38) før i begyndelsen af den følgende måned. I forbindelse med årsskiftet vil det tidligst ske primo januar 2011, da retternes regnskabstal for december måned først registreres i Navision Stat umiddelbart efter regnskabsafslutningen ved retterne pr. 31. december. På passivside udgør mellemværender med SKAT ca. 0,4 mia. kr., og figurerer under leverandører af varer og tjenester, mens de tilsvarende udgifter i 2010 er opgjort som en periodeafgrænsningspost.

3.4. Egenkapitalforklaring

Egenkapitalens sammensætning består af startkapital og overført overskud.

Tabel 3.4. Egenkapitalforklaring for Danmarks Domstolene

<i>Egenkapital primo 2011</i>	
Startkapital primo	-29.222.000
+ Ændring i startkapital	0
Startkapital ultimo	-29.222.000
Overført overskud primo	-14.782.715
+ Primoregulering/flytning mellem bogføringskredse	
+ Regulering af det overførte overskud	
+ Overført fra årets resultat	-46.966.429
+ Overført resultat, gebyroverskud	-3.682.353
- Bortfald af årets resultat	
Overført overskud ultimo	-65.431.497
Egenkapital ultimo 2011	-94.653.497

Årets resultat på 47,0 mio. kr. er tillige med et gebyroverskud på 3,7 mio. kr. overført til egenkapitalen, således at der ved udgangen af 2011 er et videreført overskud på i alt 65,4 mio. kr. Sammen med startkapitalen på 29,2 mio. kr. udgør domstolenes egenkapital i alt 94,7 mio. kr.

3.5. Opfølgning på likviditetsordningen

Domstolenes udnyttelsesgrad af lånerammen var i 2011 på 94 pct. og kan henføres til færdiggørelsen af det digitale tinglysningssystem og den fortsatte udvikling af nye fagsystemer til retterne. Udnyttelsen af lånerammen forventes at falde de kommende år i forbindelse med afvikling af gælden på det digitale tinglysningssystem.

Tabel 3.5.a Udnyttelse af låneramme

<i>Mio. kr.</i>	<i>2011</i>
Saldo på FF4 pr. 31. december 2011	189,8
Låneramme på FL 2011	201,0
Udnyttelsesgrad	94%

På grund af Domstolsstyrelsens dispensation til at blande midler omfattet af likviditetsordningen med midler, der ikke er omfattet, har Domstolsstyrelsen i 2011 principielt ikke overholdt alle formelle regler vedrørende likviditetsordningen. Men ordningen administreres i henhold til en aftale med Moderniseringsstyrelsen. Aftalen tilstræber, at ordningen administreres så tæt på reglerne som muligt.

I forbindelse med årsafslutning er der i supplementsperioden en række bevægelser på balancen, hvoraf den afledte likviditetsoverførsel i henhold til disponeringsreglerne først kan ske i 2012. Disse omflytninger fremgår af tabel 3.5.b. Flytning af likviditet foretages for FF5s vedkommende i februar måned og for FF4s vedkommende ved udgangen af 1. kvartal 2012.

Tabel 3.5.b Likviditetsoversigt

	<i>Mio. kr.</i>
FF4	
Samlede anlægsaktiver	191,86
Saldo FF4 konto	189,80
Beløb til overførsel i 2012	2,06
FF5	
Nettoomsætningsaktiver i alt	198,81
Saldo FF5 konto	275,03
Beløb til overførsel i 2012	-76,22

3.6. Opfølgning på lønsumsloft

For hver af de fire hovedkonti under Danmarks Domstole er der i tabel 3.6 redegjort for lønforbrug i forhold til lønsumslofterne. For Domstolsstyrelsen, retterne og Procesbevillingsnævnet er der små mindreforbrug, mens der på hovedkonto 11.41.05. Tinglysningen er et merforbrug, som ikke kan dækkes af opsparede midler. Merudgifter på tinglysningen dækkes som regel ved en TB-overførsel fra

retterne. På TB11 blev der imidlertid overført 1,1 mio. kr. for lidt. Underskuddet på tinglysningen vil i 2012 blive finansieret ved yderligere overførsel fra retterne på TB12.

Tabel 3.6 Lønforbrug i forhold til lønsumslofterne

Hovedkonto (mio. kr.)	11.41.01	11.41.02	11.41.04	11.41.05
Lønsumsloft FL	46,7	1.137,9	13,3	40,7
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	46,6	1.122,1	13,3	49,5
Lønforbrug under lønsumsloft	46,1	1.117,9	12,8	50,7
Difference (mindreforbrug)	0,5	4,2	0,5	-1,2
Akk. opsparing ult. 2010	4,4	33,9	8,3	0,1
Akk. opsparing ult. 2011	4,9	38,1	8,8	-1,1

3.7. Bevillingsregnskab

Bevillingsregnskabet for Danmarks Domstole opgøres for hver hovedkonto.

3.7.1. Domstolsstyrelsen (11.41.01)

Årets resultat for Domstolsstyrelsen (11.41.01) blev et merforbrug på 4,5 mio. kr., jf. tabel 3.7.

Tabel 3.7. Bevillingsregnskab for 11.41.01. Domstolsstyrelsen

Mio. kr.	Regnskab 2010	Budget 2011	Regnskab 2011	Dif- ference	FL 2012	Budget 2012
Nettoudgiftsbevilling	68,4	68,6	68,6	0,0	69,9	69,9
Nettoforbrug af reservation	6,2	3,3	0,0	3,3	0,0	0,0
Indtægter	1,8	0,1	2,9	-2,8	0,1	2,3
Udgifter	75,8	72,0	76,0	-4,0	70,0	70,7
Årets resultat	0,7	0,0	-4,5	4,5	0,0	1,5

Budgettet for 2011 svarer til finanslovsbevillingen samt ændringer på tillægsbevillingsloven for 2011. På TB11 blev Domstolsstyrelsens rammer reduceret med 0,1 mio. kr. som følge af en korrektion i henhold til antal EUD-elever i staten.

Der blev i 2011 budgetteret med et nettoforbrug af reserveret bevilling på 3,3 mio. kr. Det faktiske nettoforbrug blev på 0 mio. kr., idet en række opgaver fortsat pågår, herunder projektledelse i forbindelse med den fortsatte udvikling af nye juridiske fagsystemer til retterne.

Afvigelsen på indtægtssiden skyldes renteindtægter. På udgiftssiden blev der anvendt 76,0 mio. kr. mod de budgetterede 72 mio. kr., hvilket bl.a. kan tilskrives øgede renteomkostninger.

Årets resultat kan opgøres til et underskud på 4,5 mio. kr. som følge af de øgede renteomkostninger. Underskuddet dækkes af et samlet overskud på virksomhedsområdet.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede bevillinger samt videreført overskud. De samlede udgifter forventes at blive på ca. 70,6 mio. kr. svarende til et fald på ca. 9 pct. bl.a. som følge af forventede lavere renteomkostninger i 2012. Samlet forventes et mindre overskud på 1,5 mio. kr.

3.7.2. Retterne (11.41.02.)

Årets resultat for retterne (11.41.02) blev et mindreforbrug på 42,6 mio. kr., jf. tabel 3.8.

Tabel 3.8. Bevillingsregnskab for 11.41.02. Retterne

<i>Mio. kr.</i>	<i>Regnskab 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Regnskab 2011</i>	<i>Dif- ference</i>	<i>FL 2012</i>	<i>Budget 2012</i>
Nettoudgiftsbevilling	1.513,6	1.610,6	1.610,6	0,0	1.644,2	1.644,2
Nettoforbrug af reservation	96,0	14,3	26,2	-11,9	13,5	30,5
Indtægter	14,7	5,1	13,7	-8,6	5,2	5,2
Udgifter	1.627,5	1.630,0	1.607,9	22,1	1.662,9	1.677,4
Årets resultat	-3,2	0,0	42,6	-42,6	0,0	2,5

Budgettet for 2011 svarer til finanslovsbevillingen samt ændringer på tillægsbevillingsloven for 2011. På TB11 blev retternes rammer samlet reduceret med 8,3 mio. kr. Der blev for det første foretaget en korrektion i henhold til antal EUD-elever i staten på 0,5 mio. kr. Dernæst blev der overført 8,8 mio. kr. til hovedkonto 11.41.05. Tinglysningen til dækning af øgede lønudgifter. Endelig blev der overført 7,5 mio. kr. til øvrig drift til dækning af øgede driftsudgifter.

Der blev i 2011 budgetteret med et nettoforbrug af reserveret bevillinger på 14,3 mio. kr. Det faktiske nettoforbrug blev på 26,2 mio. kr. Afvigelsen skyldes et større forbrug af reservede lønmidler.

Den samlede afvigelse på indtægtssiden skyldes bl.a. indtægter fra Kompetencefonden og fra SCKK. Endvidere har domstolene modtaget en større indtægt fra Justitsministeriet til dækning af udgifter afholdt i forbindelse med forberedelse af sagen om evt. erstatning i forbindelse med implementering af det digitale tinglysningssystem.

Afvigelsen mellem budget og regnskab på udgiftssiden er på 22,1 mio. kr. Mindreudgifterne skyldes bl.a., at de direkte lønomkostninger er faldet med 16 mio. kr. Faldet skyldes usikkerhed omkring domstolens bevillinger. Herudover er en række vedligeholdelses- og byggeprojekter fortsat igangværende, hvorfor de budgetterede udgifter er lavere end forventet.

Årets resultat blev et overskud på 42,6 mio. kr. Overskuddet er disponeret til anvendelse i 2012 til fortsat styrkelse af sagsbehandlingen og til færdiggørelse af diverse bygningsvedligeholdelsesprojekter.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede bevillinger samt videreført overskud. De samlede udgifter forventes at blive på ca. 1.677,4 mio. kr. svarende til en stigning på ca. 4 pct. Stigningen i aktiviteten skyldes en fortsat styrket indsats ved

retterne i forhold til sagsproduktionen. Stigningen skyldes endvidere en væsentlig forøgelse af udgifterne til husleje som følge af, at en række retter flytter i nye bygninger. Samlet forventes et mindre overskud på 2,5 mio. kr.

3.7.3. Procesbevillingsnævnet (11.41.04.)

For Procesbevillingsnævnet (11.41.04) blev årets resultat et overskud på 5,9 mio. kr., jf. tabel 3.9.

Tabel 3.9. Bevillingsregnskab for 11.41.04. Procesbevillingsnævnet

<i>Mio. kr.</i>	<i>Regnskab 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Regnskab 2011</i>	<i>Dif- ference</i>	<i>FL 2012</i>	<i>Budget 2012</i>
Nettoudgiftsbevilling	17,5	17,5	17,5	0,0	17,6	17,6
Nettoforbrug af reservation	0,1	2,5	6,0	-3,5	3,8	0,1
Indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udgifter	17,6	20,0	17,6	2,4	21,4	17,7
Årets resultat	0,0	0,0	5,9	-5,9	0,0	0,0

Budgettet for 2011 svarer til finanslovsbevillingen. Der har ikke været ændringer på tillægsbevillingsloven for 2011.

Der blev i 2011 budgetteret med et nettoforbrug af reservede bevillinger på 2,5 mio. kr. Det faktiske forbrug blev på 6 mio. kr. Der har tidligere været reserveret et større beløb i forbindelse med implementeringen af domstolsreformen og styrkelse af sagsproduktionen. Med udgangspunkt heri er der forbrugt 6,0 mio. af de reservede midler.

Årets resultat blev et overskud på 5,9 mio. kr., som kan henføres til et større forbrug af reserveret bevilling. Overskuddet overføres til den virksomhedsbærende hovedkonto.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede bevillinger samt videreført overskud. De samlede udgifter forventes at blive på ca. 17,7 mio. kr. stort set svarende til forbruget i 2011.

3.7.4. Tinglysningen (11.41.05.)

Endelig blev årets resultat for tinglysningen (11.41.05) et mindreforbrug på 3,0 mio. kr., jf. tabel 3.10.

Tabel 3.10. Bevillingsregnskab for 11.41.05. Tinglysningen

<i>Mio. kr.</i>	<i>Regnskab 2010</i>	<i>Budget 2011</i>	<i>Regnskab 2011</i>	<i>Dif- ference</i>	<i>FL 2012</i>	<i>Budget 2012</i>
Nettoudgiftsbevilling	102,2	108,5	108,5	0,0	101,7	101,7
Nettoforbrug af reservation	35,7	23,0	16,6	6,4	6,8	3,7
Indtægter	0,0		6,6	-6,6	8,0	4,0
Udgifter	138,4	131,5	128,6	2,9	116,5	109,4
Årets resultat	-0,4	0,0	3,0	-3,0	0,0	0,0

Budgettet for 2011 svarer til finanslovsbevillingen samt ændringer på tillægsbevillingsloven for 2011. På TB11 blev tinglysningens rammer samlet forhøjet med 8,8 mio. kr., som er overført fra hovedkonto 11.41.02. Retterne til dækning af øgede lønudgifter.

Den samlede afvigelse på udgiftssiden mellem budget og regnskab er på 2,9 mio. kr. og giver ikke anledning til bemærkninger.

Årets resultat blev et overskud på 3,0 mio. kr.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede bevillinger samt videreført overskud. De samlede udgifter forventes at blive på ca. 109,4 mio. kr. svarende til et fald på ca. 10 pct. Reduktionen skyldes bl.a., at de små bøger i løbet af 2011 også blev digitaliseret.

4. Påtegning

Fremlæggelse

Danmarks Domstoles årsrapport 2011 (Retterne, Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet) er fremlagt i henhold til § 39 stk. 4 i bekendtgørelse nr. 1693 af 19. december 2006 om statens regnskabsvæsen.

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Domstolsstyrelsen, CVR nr. 21-65-95-09, er ansvarlig for: §§ 11.41.01 (Domstolsstyrelsen), 11.41.02 (retterne), 11.41.04 (Procesbevillingsnævnet) og 11.41.05 (Tinglysningen), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2010.

Påtegning

Det tilkendes gives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målostillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, den 16. april 2012

Helle Meyland

Konstitueret Direktør

København den 16. april 2012

Jens Peter Christensen

Bestyrelsesformand

5. Bilag

5.1. Noter til resultatopgørelsen og balance

Domstolsstyrelsen har ingen noter til resultatopgørelsen, idet personaleoplysninger nu fremgår af tabel 1.1.

5.1.1. Noter til balancen

I henhold til vejledningen skal der udarbejdes noter til immaterielle anlægsaktiver, materielle anlægsaktiver samt egenkapital. Domstolsstyrelsen har ikke fundet anledning til yderligere noter.

Noterne til balancen aflægges under ét for Danmarks Domstole.

Note 1: Immaterielle anlægsaktiver

Kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Kostpris	118.651.793	28.233.699	146.885.492
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse			0
Tilgang	32.571.181		32.571.181
Afgang			
Kostpris pr. 31.12.2011	151.222.974	28.233.699	179.456.673
Akkumulerede afskrivninger	-34.398.915	-26.797.557	-61.196.473
Akkumulerede nedskrivninger			
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2011	-34.398.915	-26.797.557	-61.196.473
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2011	116.824.059	1.436.142	118.260.201
Årets afskrivninger	-18.527.688	-5.744.566	-24.272.254
Årets nedskrivninger			
Årets af- og nedskrivninger 2011	-18.527.688	-5.744.566	-24.272.254
Afskrivningsperiode	8 år	3 år	

Kr.	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2011	42.481.748
Tilgang	27.876.669
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskreds	
Nedskrivninger	
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-32.571.181
Kostpris pr. 31.12.2011	37.787.236

Note 2: Materielle anlægsaktiver

Kr.	Grunde, arealer og bygninger ¹⁾	Transportmateriel	Inventar og it-udstyr ²⁾	I alt
Kostpris	11.299.515	2.684.119	101.225.181	115.208.816
Primokorrektioner og flytning ml. bogføringskredse				0
Tilgang	464.518	242.859	6.390.368	7.097.745
Afgang		-53.775	28.436.330	28.382.555
Kostpris pr 31.12.2011	11.764.033	2.873.203	136.051.880	150.689.116
Akkumulerede afskrivninger	-3.635.529	-2.070.722	-110.060.784	-115.767.035
Akkumulerede nedskrivninger			-452.091	
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2011	-3.635.529	-2.070.722	-110.512.875	-116.219.125
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2011	8.128.505	802.481	25.539.005	34.469.991
Årets afskrivninger	-1.133.822	-318.459	-16.870.939	-18.323.220
Årets nedskrivninger				
Årets af- og nedskrivninger	-1.133.822	-318.459	-16.870.939	-18.323.220
Afskrivningsperiode	10 år	5 år	5 år	

Kr.	Igangværende arbejder for egen regning
Primosaldo pr 1. januar 2011	0
Tilgang	1.601.046
Nedskrivninger	
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	-253.730
Kostpris pr. 31.12.2011	1.347.316

1) Indretning af nye retssale

2) I kolonnen "Inventar og it-udstyr", er "kostpris" og "akkumulerede afskrivninger" korrigeret med 29,9 mio. kr. i forhold til statsregnskabet. Det skyldes en tilsvarende korrektion i 2010, med omvendt fortegn. De her viste tal er de korrekte, og udtryk for den faktiske påvirkning på statsregnskabet. Fra 2012 vil fejlen være udlignet.

Note 3: Gebyrordning

Af tinglysningslovens § 49c, stk. 5 fremgår det, at Justitsministeren kan fastsætte regler om, at Tinglysningsretten i forbindelse med tinglysning i henhold til stk. 1 skal sende meddelelse til den, der ifølge tingbogen er berettiget til at disponere over den pågældende rettighed, herunder om anmelderens betaling af et gebyr for denne meddelelse.

I § 25, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 763 af 20. juli 2009 om adgang til tinglysningsystemet m.v. er gebyret på 20 kr. fastsat i forbindelse med fremsendelse af breve til adkomsthavere.

I perioden frem til ultimo 2010 blev der akkumuleret et overskud på ca. 3,7 mio. kr. I overensstemmelse med reglerne om balance mellem indtægter og udgifter over en 4-årig periode, har Domstolsstyrelsen efter dialog med Justitsministeriet og Finansministeriet valgt at nedsætte gebyret til

7 kr. pr. brev. Nedsættelsen er sket pr. 1. januar 2012. I de kommende år forventes udgifterne at overstige indtægterne, således at det akkumulerede overskud i en periode frem til medio 2014 anvendes til dækning af de løbende udgifter. Medio 2014 forventes der at være balance mellem indtægter og udgifter, hvorefter udgiften pr. brev forventes at skulle forhøjes til 10 kr.

5.2. Resultatopgørelse for Domstolsstyrelsen (11.41.01), Retterne (11.41.02), Procesbevillingsnævnet (11.41.04) og Tinglysningen (11.41.05)

I dette afsnit aflægges resultatopgørelse for hver af de fire hovedområderne.

Kap. 5.2.1. Resultatopgørelse for Domstolsstyrelsen (11.41.01)

Resultatopgørelsen dækker Domstolsstyrelsens almindelige virksomhed, Domstolsstyrelsens bestyrelse samt Dommerudnævnelsesrådet. Bevillingsmæssigt udgør almindelig virksomhed 97 pct.

Table 5.1. Resultatopgørelse for 11.41.01. Domstolsstyrelsen

Resultatopgørelse (kr.)	R2010	R2011	B 2012
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-68.400.000	-68.600.000	-69.900.000
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	-6.226.294	0	
Reserveret af indeværende års bevillinger			
Indtægtsført bevilling i alt	-74.626.294	-68.600.000	-69.900.000
Salg af vare og tjenesteydelser			
Tilskud til egen drift			
Øvrige driftsindtægter			
Gebyrer			
Ordinære driftsindtægter i alt	-74.626.294	-68.600.000	-69.900.000
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger i alt	6.001.337	5.872.547	6.100.000
Personaleomkostninger i alt	48.054.132	46.113.901	47.000.000
Andre ordinære driftsomkostninger	7.722.691	6.935.548	5.138.000
Af- og nedskrivninger	1.130.285	672.072	182.000
Ordinære driftsomkostninger i alt	62.908.444	59.594.069	58.420.000
Resultat af ordinær drift	-11.717.850	-9.005.931	-11.480.000
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-20.608	-270.308	0
Andre driftsomkostninger	1.141.585	-5.816	380.000
Resultat før finansielle poster	-10.596.873	-9.282.056	-11.100.000
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-1.792.845	-2.671.501	-2.300.000
Finansielle omkostninger	11.723.105	16.434.673	11.900.000
Resultat før ekstraordinære poster	-666.613	4.481.116	-1.500.000
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat	-666.613	4.481.116	-1.500.000

Domstolsstyrelsens indtægter stammer udelukkende fra driftsbevillingen. Hovedparten af omkostninger er personaleomkostninger. Personaleomkostningerne udgør således 46,1 mio. kr. svarende til 77 pct. af de samlede ordinære driftsomkostninger. Personaleomkostningerne er i forhold til 2010 reduceret med 2,0 mio. kr. De faldende personaleomkostninger sker som led i en tilpasning til et faldende bevillingsniveau.

Der har i 2011 således været et årsværksforbrug på ca. 86 årsværk svarende til et fald på 4 årsværk i forhold til 2010 og et fald på 9 årsværk i forhold til forbruget i 2009.

Huslejudgifterne beløber sig til ca. 5,9 mio. kr., mens der anvendes ca. 6,9 mio. kr. til andre ordinære driftsomkostninger. Øvrige afskrivninger på godt 0,7 mio. kr. vedrører primært anskaffelser af it- og andet av-udstyr.

Resultatet af de finansielle poster 2011 er et underskud på 13,7 mio. kr. og vedrører altovervejende renteudgifter som følge af investeringer og anskaffelser på det samlede domstolsområde.

Årets resultat kan opgøres til et underskud på 4,5 mio. kr. som følge af de øgede renteomkostninger. Underskuddet dækkes af samlet overskud på virksomhedsområdet.

I 2012 forventes et svagt faldende aktivitetsniveau som følge af fortsat tilpasning til det faldende bevillingsniveau, særlig for så vidt angår de ordinære driftsomkostninger.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede bevillinger samt videreført overskud. De samlede driftsomkostninger forventes at blive på ca. 58,4 mio. kr. svarende til et fald på ca. 2 pct. Samlet forventes et mindre overskud på 1,5 mio. kr.

Kap. 5.2.2. Resultatopgørelse for Retterne (11.41.02)

Resultatopgørelsen vedrører retternes almindelige virksomhed. De samlede ordinære driftsindtægter beløb sig i 2011 til 1.637,3 mio. kr., heraf udgør driftsbevillingen 1.610,6 mio. kr., jf. tabel 5.2.

Tabel 5.2. Resultatopgørelse for 11.41.02. Retterne

Resultatopgørelse (kr.)	R2010	R 2011	B 2012
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-1.513.600.000	-1.610.600.000	-1.644.200.000
Anvendt af tidligere års reservede bevillinger	-104.101.224	-26.202.646	-30.500.000
Reserveret af indeværende års bevilling	8.100.000		
Indtægtsført bevilling i alt	-1.609.601.224	-1.636.802.646	-1.674.700.000
Salg af vare og tjenesteydelser	-559.354	-513.746	-500.000
Ordinære driftsindtægter i alt	-1.610.160.577	-1.637.316.392	-1.675.200.000
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger i alt	199.907.964	210.140.873	231.500.000
Personaleomkostninger i alt	1.133.871.120	1.116.462.105	1.141.700.000
Andre ordinære driftsomkostninger	271.579.708	267.564.323	273.700.000
Af- og nedskrivninger	19.445.247	21.987.162	22.400.000
Ordinære driftsomkostninger i alt	1.624.804.039	1.616.154.462	1.669.300.000
Resultat af ordinær drift	14.643.462	-21.161.930	-5.900.000
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-14.093.344	-13.094.868	-4.700.000
Andre driftsomkostninger	2.604.762	-1.013.473	8.100.000
Resultat før finansielle poster	3.154.880	-35.270.271	-2.500.000
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-41.446	-57.302	
Finansielle omkostninger	104.983	104.254	
Resultat før ekstraordinære poster	3.218.417	-35.223.319	-2.500.000
Årets resultat	3.218.417	-35.223.319	-2.500.000

Af de samlede ordinære driftsomkostninger på 1.616,2 mio. kr. udgør personaleomkostningerne 1.116,5 mio. kr. svarende til ca. 69 pct. Det samlede årsværksforbrug blev i 2011 på 2.258 årsværk. Dette er et fald på 83 årsværk i forhold til 2010. Det faldende årsværksforbrug skyldes primært usikkerhed omkring domstolenes bevillinger, som har medført ekstraordinære lange vakanceperioder.

De øvrige omkostninger i 2011 beløber sig til 499,7 mio. kr., heraf udgør udgifter til husleje ca. 210 mio. kr., mens ca. 22,0 mio. kr. er afskrivninger, primært på it- og andet av-udstyr.

Det samlede resultat i 2011 er et mindreforbrug på 35,2 mio. kr. Mindreforbruget videreføres til 2012, hvor det bl.a. er disponeret til fortsat nedbringelse af sagsbunkerne, ligesom en række af midlerne skal anvendes til færdiggørelse af diverse bygningsvedligeholdelsesprojekter. Endelig skal det bemærkes, at de retter, som flytter i nye bygninger i løbet af 2012 og 2013, har videreført en større opsparring til brug ved indflytningen.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede bevillinger samt videreført overskud. De samlede driftsomkostninger forventes at blive på ca. 1.669,3 mio. kr. svarende til en stigning på ca. 3 pct. Stigningen i aktiviteten skyldes en fortsat styrket indsats ved retterne i forhold til sagsproduktionen. Stigningen skyldes endvidere en væsentlig forøgelse af udgifterne til husleje som følge af, at en række af retterne flytter i nye bygninger. Samlet forventes en mindre overskud på 2,5 mio. kr.

Kap. 5.2.3. Resultatopgørelse for Procesbevillingsnævnet (11.41.04)

Som det fremgår af tabel 5.3, udgør de samlede indtægter for Procesbevillingsnævnet 23,5 mio. kr.

Tabel 5.3. Resultatopgørelse for 11.41.04. Procesbevillingsnævnet

Resultatopgørelse (Kr.)	R2010	R2011	B 2012
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-17.500.000	-17.500.000	-17.500.000
Anvendt af tidligere års reservede bevillinger	-96.115	-6.000.000	-100.000
Reserveret af indeværende års bevillinger			
Indtægtsført bevilling i alt	-17.596.115	-23.500.000	-17.600.000
Salg af vare og tjenesteydelser			
Tilskud til egen drift			
Øvrige driftsindtægter			
Gebyrer			
Ordinære driftsindtægter i alt	-17.596.115	-23.500.000	-17.600.000
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger i alt	2.242.601	2.383.328	2.450.000
Personaleomkostninger i alt	13.196.115	12.771.804	13.300.000
Andre ordinære driftsomkostninger	1.586.198	2.096.223	1.650.000
Af- og nedskrivninger	560.766	381.009	200.000
Ordinære driftsomkostninger i alt	17.585.680	17.632.363	17.600.000
Resultat af ordinær drift	-10.435	-5.867.637	0
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-8.725	-2.120	0
Andre driftsomkostninger	33.551	-9.750	
Resultat før finansielle poster	14.391	-5.879.506	0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter		-1.013	
Finansielle omkostninger			
Resultat før ekstraordinære poster	14.391	-5.880.519	0
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat	14.391	-5.880.519	0

Procesbevillingsnævnets personaleomkostninger udgjorde i 2011 12,8 mio. kr. svarende til 72 pct. af de samlede omkostninger.

Der har i 2011 været et årsværksforbrug på ca. 22 årsværk, hvilket er konstant i forhold til forbruget i 2010.

De andre ordinære driftsomkostninger samt udgifter til afskrivninger beløb sig i 2011 til 4,9 mio. kr., hvoraf udgifter til husleje udgør 2,4 mio. kr.

Årets resultat blev et overskud på 5,9 mio. kr., som kan henføres til et større forbrug af reserveret bevilling. Overskuddet overføres til den virksomhedsbærende hovedkonto.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede

bevillinger samt videreført overskud. De samlede udgifter forventes at blive på ca. 17,6 mio. kr. stort set svarende til forbruget i 2011.

Kap. 5.2.4. Resultatopgørelse for Tinglysningen (11.41.05)

Resultatopgørelsen vedrører Tinglysningens almindelige virksomhed og udvikling af det digitale tinglysningssystem.

Tabel 5.4. Resultatopgørelse for 11.41.05. Tinglysningen

Resultatopgørelse (kr.)	R2010	R 2011	B 2012
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling	-102.200.000	-108.500.000	-101.700.000
Anvendt af tidligere års reservede bevillinger	-45.711.071	-16.554.790	-3.700.000
Reserveret af indeværende års bevilling	10.000.000		
Indtægtsført bevilling i alt	-137.911.071	-125.054.790	-105.400.000
Salg af vare og tjenesteydelser		0	
Ordinære driftsindtægter i alt	-137.911.071	-125.054.790	-105.400.000
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger i alt	7.247.633	6.645.358	6.900.000
Personaleomkostninger i alt	48.610.585	52.259.762	49.300.000
Andre ordinære driftsomkostninger	69.686.908	41.880.730	34.200.000
Af- og nedskrivninger	20.175.235	19.555.231	18.000.000
Ordinære driftsomkostninger i alt	145.720.360	120.341.081	108.400.000
Resultat af ordinær drift	7.809.289	-4.713.709	3.000.000
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-7.612.537	-6.576.540	-4.000.000
Andre driftsomkostninger	220.102	946.519	1.000.000
Resultat før finansielle poster	416.854	-10.343.730	0
Finansielle poster			
Finansielle indtægter		0	
Finansielle omkostninger	31.889	24	
Resultat før ekstraordinære poster	448.743	-10.343.707	0
Årets resultat	448.743	-10.343.707	0

De samlede ordinære driftsindtægter beløb sig i 2011 til 125,1 mio. kr., heraf udgør driftsbevillingen 108,5 mio. kr. Der er anvendt 16,6 mio. kr. af de reservede midler i forbindelse med øgede it-driftsudgifter samt i forbindelse med øgede afskrivninger.

Af de samlede ordinære driftsomkostninger på 120,3 mio. kr. udgør personaleomkostningerne 52,3 mio. kr. Det samlede årsværksforbrug blev i 2011 på 143 årsværk sammenlignet med 146 årsværk i 2010. Udviklingen i personaleomkostningerne skyldes bl.a. en større hensættelse til øget feriepengeforpligtigelse.

De øvrige omkostninger i 2011 beløber sig til 68,0 mio. kr., som dels vedrører den almindelige drift af Tinglysningssystemet, herunder driften af det digitale tinglysningssystem, dels vedrører udgifter afholdt i forbindelse med videreudvikling af det digitale tinglysningssystem, herunder udvikling og

implementering af de små bøger. Endelig er der i 2011 afholdt udgifter på 19,6 mio. kr. som følge af afskrivninger på det digitale tinglysningssystem.

Driftsindtægterne skyldes opkrævede gebyr i forbindelse med administration af adkomsthaverordningen. Indtægterne går til dækning af tilsvarende udgifter. Der henvises til note 3 for en nærmere beskrivelse af ordningen.

Det samlede resultat i 2011 er et mindreforbrug på ca. 10,0 mio. kr.

Budgettet for 2012 er opstillet på baggrund af interne budgetter vedtaget af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Budgettet balancerer finansloven for 2012 samt et skøn for nettoforbruget af reservede bevillinger samt videreført overskud. De samlede driftsomkostninger forventes at blive på ca. 108,4 mio. kr. svarende til et fald på ca. 10 pct. Reduktionen skyldes bl.a., at de små bøger i løbet af 2011 også blev digitaliseret.

5.3. Forelagte investeringer

Domstolsstyrelsen havde primo 2011 to større igangværende it-udviklingsprojekter, som finansieres via FF4-kontoen. Udvikling af nyt digitalt tinglysningssystem blev afsluttet primo 2011 i forbindelse med idriftsættelse af de små bøger.

<i>(Mio. kr.)</i>	<i>Igangsæt</i>	<i>Forventet afslutning</i>	<i>Årets udgift</i>	<i>Forventet totaludgift¹</i>
Udvikling af nyt digitalt tinglysningssystem, herunder indskanning af alle tinglysningssager	2006	2011	8,4	328,1
Udvikling af et nyt it-system til behandling af civile sager og straffesager	2009	2012	19,5	76,8

Note 1: Den forventede totaludgift er opgjort ekskl. renteudgifter.

Tilbage er et igangværende udviklingsprojekt vedr. udvikling af et nyt juridisk fagsystem til behandling af bl.a. civile sager og straffesager, hvor årets forbrug blev på 19,5 mio. kr.